

side 22-23

Manden bag Villy

Akademikere
vil ikke
arbejde længere

8

Hold
på vandet

14

Projektledere
stormer frem

26

dm
professions-
højskoler

35

DM · Dansk Magisterforening

BLIV KLOGERE

dmefteruddannelse.dk

Kurser i november og december

Ansættelsesret og personalejura

Bliv klog på reglerne om ansættelse og få den nyeste viden om personalejura. På kurset får du et solidt fundament for at arbejde målrettet med at håndtere centrale personaleretlige emner på arbejdspladsen. Kurset varer to dage og veksler mellem oplæg, diskussion og gruppearbejde.

Start 28. november 2011 i København
Pris (ekskl. moms) medlemmer 7.600 kroner
Andre 9.200 kroner

Projektledelse for begyndere

Få overblik over de grundlæggende projektledelsesværktøjer, så du kan spille en aktiv rolle i projektgruppen og styre mindre projekter. Kurset varer to dage.

Start 28. november 2011 i København
Pris (ekskl. moms) medlemmer 7.600 kroner
Andre 9.200 kroner

Regnskab og Økonomistyring for ikke-økonomer

Lær at udarbejde et budget, læse et regnskab og forstå de centrale økonomistyringsmetoder. Kurset varer to dage.

Start 29. november 2011 i København
Pris (ekskl. moms) medlemmer 7.600 kroner
Andre 9.200 kroner.

Grafisk facilitering

Få kreative metoder og værktøjer, så du kan skabe konstruktivt engagement og kreative møder og forandringsprocesser. Kurset varer to dage.

Start 1. december 2011 i København
Pris (ekskl. moms) medlemmer 8.200 kroner
Andre 9.800 kroner.

Fra kollega til chef

Lær at tackle din nye rolle som chef. Gennem en personlig test og samtale får du grundlæggende viden til at skabe et stærkere fundament for din lederrolle, og du får nye redskaber til at skabe balance i din nye rolle med gamle relationer. Kurset varer to dage.

Start 6. december 2011 i København
Pris (ekskl. moms) medlemmer 10.200 kroner
Andre 11.800 kroner.

Sociale medier og markedsføring*

Femdages fagspecifikt kursus på diplomniveau. Hvorfor, hvordan og til hvad skal din organisation anvende sociale medier? Du kvalificerer dig til at arbejde med både strategier og praktisk anvendelse af sociale medier i markedsføring og professionelle netværk.

Start 28. november 2011 i København
Pris 13.500 kroner

*Søg Statens Voksenuddannelsesstøtte til dette kursus, som p.t. svarer til 613 kroner om dagen.

Læs mere på dmefteruddannelse.dk eller ring på telefon 38 15 66 68

Discount-fagforeninger truer den kollektive velfærd

Medlemsflugt fra fagbevægelsen er altid godt stof. På trods af at journalister burde vide bedre, sættes der også denne gang lighedstegn mellem LO og fagbevægelsen. Der er imidlertid mere end én hovedorganisation for lønmodtagere i Danmark. Og ordet "medlemsflugt" er ikke dækkende for de øvrige hovedorganisationer.

I Akademikernes Centralorganisation (AC) er den generelle tendens derimod stabilitet og vækst med DM's medlemstilgang på knap 5 % inden for det sidste år som et af de bedste resultater. Men alligevel er de skræmmende tal for udviklingen hos LO også relevante for DM at forholde sig til.

Hvis beskrivelsen af fagbevægelsen som ude af trit med store grupper af medarbejdere på danske arbejdspladser bliver det gængse billede af fagforeningerne, kommer det også til at berøre DM, uanset om vi finder det uretfærdigt. Derfor vil det forskningsarbejde, der har givet anledning til den fornyede debat, "Kollektiv Handling – Faglig Organisering og skift af fagforening" af Flemming Ibsen m.fl. også blive gransket her i DM.

Det, der umiddelbart har givet overskrifter, er den enkelte historie om flugten fra LO over til de alternative fagforeninger på grund af de meget lavere medlemskontingenter hos de sidstnævnte. Derimod har forskernes advarsler om konsekvenserne af et fortsat tab af medlemmer hos den traditionelle fagbevægelse eller forklaringerne på forskellene ikke ryddet mange forsider. En af de negative konsekvenser af fortsat medlemstilbagegang er, at det vil gøre det vanskeligt at opretholde "den danske model", dvs. et aftaledækket arbejdsmarked med kollektive overenskomster, der sikrer ordentlige løn- og ansættelsesvilkår, barselsrettigheder for mænd og kvinder, ferier, ret til efter- og videreuddannelse, pension m.m.

De alternative, billige fagforeninger indgår ikke centrale aftaler. De støtter måske det enkelte medlem, hvis rettigheder er krænket. Men de har aldrig brugt ressourcer på at tilkæmpe sig disse rettigheder. Og de deltager ikke i

det kollektive forsvar for lønmodtagerrettigheder eller i kampen for nødvendige forbedringer. Derfor kan de holde kontingenterne relativt lavt. Men hvis danske lønmodtagere i stigende grad lader sig lokke af det lave kontingent, med den konsekvens at de aftalebærende fagforeninger udtyndes til under 50 %, står det kollektive aftalesystem for fald. Til stor skade for danske lønmodtagere.

Hvad der sker, når man ikke organiserer mindst de 50 % af en given arbejdsstyrke, der typisk giver aftaleret, vil man om kort tid kunne læse om i en EU-finansieret rapport om atypiske og usikre ansættelser, som Forskningscenter for Arbejdsmarkeds- og Organisationsstudier på Københavns Universitet bidrager til. En af de fire danske cases handler om timelærerne på universiteterne. Her fremgår det, at selv om DM har presset på gennem mange år for at skaffe timelærerne samme rettigheder som andre danske lønmodtagere, så står resultaterne slet ikke mål med indsatsen og de anvendte ressourcer. Primært fordi staten som arbejdsgiver har afvist at forhandle overenskomstdækning, så længe DM/AC ikke kan do-

kumentere, at vi organiserer 50 % af de ansatte timelærere. En dokumentation, der netop på grund af de løse og omskiftelige ansættelser er nærmest umulig at skaffe til veje. DM vil naturligvis stadig presse på for at få Finansministeriet og universiteterne til at indgå aftaler med os om bedre forhold for universiteternes hårdtprøvede timelærere. Men denne case viser med al ønskelig tydelighed betydningen af en høj organisationsprocent i de rigtige fagforeninger, der har vilje, evne, styrke og ressourcer til at indgå kollektive aftaler om ordentlige løn- og ansættelsesvilkår.

DM vil naturligvis stadig presse på for at få Finansministeriet og universiteterne til at indgå aftaler med os om bedre forhold for universiteternes hårdtprøvede timelærere. Men denne case viser med al ønskelig tydelighed betydningen af en høj organisationsprocent i de rigtige fagforeninger, der har vilje, evne, styrke og ressourcer til at indgå kollektive aftaler om ordentlige løn- og ansættelsesvilkår.

DM vil naturligvis stadig presse på for at få Finansministeriet og universiteterne til at indgå aftaler med os om bedre forhold for universiteternes hårdtprøvede timelærere. Men denne case viser med al ønskelig tydelighed betydningen af en høj organisationsprocent i de rigtige fagforeninger, der har vilje, evne, styrke og ressourcer til at indgå kollektive aftaler om ordentlige løn- og ansættelsesvilkår.

Ingrid Stage

Hovedbestyrelsen for Dansk Magisterforening

Ingrid Stage, formand

Eva Jensen, DM Offentlig

Peter Grods Hansen, DM Offentlig

Nanna Bruun, DM Privat

Camilla Gregersen, DM Privat

Frederik Dehlholm, DM Privat

Hans Beksgaard, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Anders Hamming, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Henrik Prebensen, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Leif Søndergaard, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Erik Alstrup, DM Forskning & Formidling

Tenna R. Kristensen, DM Forskning & Formidling

Ole Kentmark, DM Honorar- og timelønnede, deltidsansatte og arbejdsøgende

Katrine Kier Nielsen, DM Studerende

Kasper Ditlevsen, DM Studerende

Charlotte Palludan, Fagforeningslisten

Hanne Götzsche, DM pensionist

Faglighed

Ordene “faglig” og “faglighed” i en fagforeningsmæssig sammenhæng kan let blive lidt diffuse eller mangetydige, hvad angår selve ordenes betydning og de associationer, der forbindes med dem. Ordene kan bruges – og bliver brugt – som udtryk for en fagforeningspolitisk aktivitet, fx i vendingen: “Fagligt kæmper vi for bedre lønninger”. Og hvis fx en gruppe biologer holder et fagligt møde, definerer Nudansk Ordbog mødet som et “møde for lønmodtagere om arbejdsforhold”. Men hvad hedder så et møde, hvor biologerne samles for at tale om deres fag, nemlig biologi? Vel også et fagligt møde? For at skelne mellem de to møder med vidt forskelligt indhold har nogen (?) opfundet ordet “fagfaglighed” som dækkende for det, der har med et fag at gøre – og som, igen ifølge Nudansk Ordbog, fint dækkes af ordet “faglighed”, som altså igen kan misforstås som noget, der har med en fagforening at gøre. Det er noget rod – og opfinderen af ordet “fagfaglighed” burde have pudset sprogpolitiet på sig.

Sådan er det ikke i DM. Her har man, dvs. DM’s hovedbestyrelse, fornuftigt besluttet, at ordet faglighed kun bruges i betydningen “som har noget med et fag at gøre”. Har DM’s hovedbestyrelse ikke andet at tage sig til end at føre semantiske diskussioner?, kunne en og anden spørge. Jo, men det har været vigtigt at slå indholdet af ordet faglighed entydigt fast for at adskille det fra ordet fagpolitisk, som dækker over fagforeningsmæssige holdninger og aktiviteter i relation til fx løn- og arbejdsforhold. Og det har det været, fordi DM – ud over de grundlæggende og traditionelle fagpolitiske aktiviteter – fremover vil opprioritere en bred medlemskommunikation, der henvender sig til den enkeltes eller grupperes faglighed.

Det er ikke nyt med faglige artikler i Magisterbladet. De har langsomt “sneget” sig ind over de senere år, uden at det fagpolitiske sigte af den grund er tabt. Men i fremtiden vil det blive mere markant og målbevidst. Lad os være konkrete og se dette nummers artikler i forhold til kategorierne “faglighed” og “fagpolitik”.

Den første kategori er fx dækket af “Danskere viste vej til Nobelpris” (side 12-13), temaet om miljø og klima (side 14-19), “Verden på formler” (side 24), “Hurtigere end lysets hastighed” (side 28-29) og “Det’ mit job” (side 44-45).

Den anden kategori er fx dækket af først og fremmest DM’s formands leder (side 3), “Akademikere vil ikke arbejde længere” (side 8-9), “Projektledere stormer i stressfælde” (side 26-27), debatindlæggene og kommentaren (side 30-33) samt artikler i sekortbladet om manglende medarbejderindflydelse (side 37-39).

Der er da lidt på alle hylder.

FASTE RUBRIKKER

- 3 LEDER** Discount-fagforeninger truer den kollektive velfærd
- 6 SIDEN SIDST**
- 10 NYE BØGER**
- 24 VERDEN PÅ FORMLER** $E_n - E_m = h \cdot f$
- 30 DEBAT**
- 33 KOMMENTAR** Derfor hader jeg at være arbejdsløs
- 34 SIDEN SIDST**
- 44 DET’ MIT JOB** Konservator hos Danish Art Transport by DHL
- 46 NYE BØGER**

47 JOBSEKTIONEN Ledige stillinger

54 MEDDELELSER

56 DM AKTUELT

Magisterbladet:
Nimbusparken 16
2000 Frederiksberg
Telefon 38 15 66 00 (kl. 10-16)
Telefax 38 15 66 65
Internet: www.magisterbladet.dk
e-mail: magisterbladet@dm.dk

Al henvendelse vedr. abonnement og adresseændring: 38 15 66 00 og bed om medlemsafdelingen. Abonnement på Magisterbladet koster 213,75 kr. per kvartal.

Redaktion:
Mogens Tanggaard
(ansvarshavende)
mt@dm.dk

Liv Kretzschmer
lk@dm.dk

Martin Ejlersten
me@dm.dk

Thomas Böttcher
tb@dm.dk

Pernille Siegumfeldt
psi@dm.dk

Lisbeth Ammitzbøll
la@dm.dk

Sidse Rølle Jakobsen, sekretær
srj@dm.dk

Direkte telefon:
38 15 66 52

Annoncer:
DG Media a/s
St. Kongensgade 72
1264 København K
Tlf. 70 27 11 55
Fax 70 27 11 56

Design og tryk:
Datagraf
www.datagraf.dk

“Løsningen ligger ikke i at lave større kloakker, som mange tror. Man skal tænke mere intelligent end det”

ARTIKLER

7 Omlægning af landbrug skal redde miljøet	14 Hold på vandet	20 Konference: “Vejen til verden – gør dig attraktiv i en globaliseret verden”	28 Hurtigere end lysets hastighed
8 Akademikere vil ikke arbejde længere	16 Et spørgsmål om penge	22 Manden bag Villy	35 dm professionshøjskoler
12 Danskere viste vej til Nobelpris	18 S-R-SF's miljømål: Stort potentiale, men svære betingelser	26 Projektledere stormer i stressfælde	

Forside: Rie Neuchs

Vignetter: Bob Katzenelson

Oplag: 31.700 eksemplarer

ISSN 0903-7349

Kontrolleret af

Kontrolleret oplag: 30.257
i perioden 1.7.2010-30.6.2011

Produktionsplan:

Nr. 18-2011
Udkommer: 18. november
Deadline debat: 7. november
Deadline annoncer: 9. november
Deadline kalender: 9. november

Nr. 19-2011
Udkommer: 2. december
Deadline debat: 21. november
Deadline annoncer: 23. november
Deadline kalender: 23. november

Nr. 20-2011
Udkommer: 16. december
Deadline debat: 5. december
Deadline annoncer: 7. december
Deadline kalender: 7. december

Usynlige arbejdsmiljørepræsentanter

1.357 medlemmer af Finansforbundet er af analysefirmaet Epinion blevet bedt om at vurdere arbejdsmiljørepræsentanternes arbejde. 54 % er ude af stand til at vurdere det, 29 % vurderer indsatsen som hverken god eller dårlig, mens 25 % svarer "ved ikke", skriver arbejdsmiljøviden.dk.

Til sammenligning svarede 91 % af deltagerne i undersøgelsen, som Magasinet Finans står bag, at tillidsrepræsentanter er "vigtig" eller "meget vigtig".

VIL GERNE ARBEJDE MERE, HVIS ...

52 % støtter regeringens oplæg til trepartsforhandlingerne om, at danskerne skal arbejde mere – mod at der til gengæld bliver bedre muligheder for at få efteruddannelse eller dagpenge. Det viser en meningsmåling, som A&B Analyse har lavet for Altinget.dk.

"Der er tale om historisk stor krisebevidsthed hos danskerne", siger arbejdsmarkedsforsker Søren Kaj Andersen, lektor ved FAOS på Københavns Universitet.

WWW.DENSTOREDANSKE.DK UDVIDER

13.000 biografier om kendte danskere gennem tiderne fra konger og politikere til forfattere og skuespillere kan nu læses på Gyldendals netleksikon denstoredanske.dk. Det er midler fra Augustinus Fonden, der gør det muligt for Gyldendal at gøre Dansk Biografisk Leksikon tilgængeligt på nettet. Senere på året bliver også Gyldendals og Politikens Danmarkshistorie i 17 bind lagt på nettet, skriver historie-online.dk.

HØFLIGHED SLÅR DE GODE IDÉER IHJEL

Idéudviklingen i danske virksomheder er præget af konformitet, uforberedthed og en tendens til at lade sig nøje, mener erhvervsforsker Brian Due, som har observeret en række idéudviklingsmøder i en privat, i en offentlig og i en humanitær organisation. Han har observeret, hvordan folk går meget langt for at undgå at tabe ansigt og redde andre fra at tabe ansigt i stedet for at satse hele butikken på at komme med de bedst mulige idéer, skriver videnskab.dk.

“Ingen mennesker kan løbe rundt hele døgnet uden en gang imellem at stoppe op og tage en pause. For konstant at kunne yde det maksimale bliver man nødt til en gang imellem at yde det minimale”.

Arne Victor Nielsen, filosof, i Information

“Problemet er, at vi samlet set har så meget jord i dyrkning, at næringsstofudvaskningen fortsat er betydelig”, siger Jørgen E. Olesen, professor, Aarhus Universitet, og medlem af FM’s klimapanel.

OMLÆGNING AF LANDBRUGET SKAL REDDE MILJØET

Miljøminister Ida Auken (SF) er under pres for hurtigt at nedbringe landbrugets kvælstofudledning. Men vandmiljøplanerne, der skal sikre, at målsætningen nås, ignorerer det egentlige problem, siger førende ekspert: At det danske landbrugsareal er alt for stort.

Med 63 pct. af det samlede areal udlagt til landbrug er Danmark et af verdens mest intensivt dyrkede lande. Det er også grunden til, at det danske landbrugs udledning af kvælstof trods 20 års miljøindsats og betydelige reduktioner fortsat er for højt.

Miljøminister Ida Auken (SF) arbejder for at få vedtaget omfattende vandmiljøplaner inden årsskiftet, der foruden naturgenopretningsprojekter vil reducere den nuværende udledning på omkring 60.000 ton med 19.000 ton, hvoraf de 10.000 ton udsættes til senest 2027.

Det er helt nødvendige målsætninger, mener en af Danmarks førende landbrugseksperter og medlem af FN’s klimapanel professor Jørgen E. Olesen, Aarhus Universitet. Men vandplanerne har ikke fokus på det egentlige problem – landbrugets størrelse.

“Der er en ting, man snakker uden om, nemlig at vores landbrugsareal er for stort. Når det drejer sig om næringsstofbelastningen af vores vandmiljø, så har vi faktisk efterhånden fået niveauerne så langt ned, at det begynder at nærme sig

smertegrænsen, hvis landbruget skal være rentabelt. Problemet er derimod, at vi samlet set har så meget jord i dyrkning, at næringsstofudvaskningen fortsat er betydelig”, siger han.

Korndyrkning er den store synder

Mere præcist er det væsentligste problem ifølge Jørgen E. Olesen den meget store andel af korndyrkning.

“Korndyrkningsarealerne har det store problem, at de efter høsten om efteråret, og indtil der sås igen, har et hul, og der fiser kvælstoffet ud af jorden. Endnu værre er det, hvis man bearbejder jorden, hvilket dog nu bliver reguleret, så man ikke – på nær økologerne – må pløje om efteråret”.

Faktisk er det økologiske landbrugs forureningspotentiale – når det gælder kvælstof – af samme årsag større end det konventionelle landbrug. Tilladelsen gives, fordi økologiske landmænd er stærkt plagede af rod ukrudt, et problem, som pløjning afhjælper.

Jørgen E. Olesen mener, at der er behov for, at kvælstofudfordringen gribes

an på anden vis, end det hidtil har været tilfældet.

“Vi skal lukke de huller, der er i vores dyrkningssystemer, når vi har bar jord, eller lægge jorden ud til andre formål. Det kan være skov eller græs, ligesom der vil komme en stigende efterspørgsel efter bioenergi, hvor fx pil, poppel eller elefantgræs jo mange steder er en lige så profitabel afgrøde. Vandplanerne skal nok nå noget af målet, men hvis man samtidig slår erhvervet ihjel ved at møve en generel regulering af gødskningen ud over alle landmænd, så kan det blive meget uproduktivt”, advarer han.

Mekanismerne i vandplanerne bør derfor i højere grad tænkes sammen med den omlægning af EU’s landbrugsstøtte, som EU-Kommissionen har foreslået, mener Jørgen E. Olesen.

Ifølge forslaget skal 30 procent af den direkte støtte til landbruget knyttes op på betingelser om mere miljøvenlig og bæredygtig landbrugsdrift.

“Hvis man i højere grad bruger den del af landbrugsstøtten, der går til landdistriktsudvikling, miljømål og lignende, til at tage en del af landbrugsarealet ud af dyrkning eller udlægge det sådan, at det ikke forurener, så kan man bibeholde en rentabel produktion på den resterende del af arealet”, siger han. <<

“Der er en ting, man snakker uden om, nemlig at vores landbrugsareal er for stort”.

REGERINGSGRUNDLAG

I starten af oktober kom regeringsgrundlaget "Et Danmark, der står sammen".

Regeringen vil som led i trepartsforhandlingerne øge arbejdsuddrevet med 20.000 personer frem mod 2020 og forbedre de offentlige finanser med fire milliarder kroner om året.

Regeringen vil desuden gennemføre reformer på blandt andet aktiveringsindsatsen.

Regeringens mål er at øge arbejdsuddrevet med i alt 135.000 personer i 2020.

Akademikere vil ikke arbejde længere

Regeringen vil ved de forestående trepartsforhandlinger stille krav om, at danskerne arbejder mere og i længere tid, end de gør i dag. Akademikerne er dog ikke parate til at arbejde mere, men kræver derimod flere job, mere efteruddannelse og et nyt aktiveringssystem.

“Vi har ikke sagt ja til at arbejde mere, da vores medlemmer allerede arbejder rigtigt meget”.

Ingrid Stage, formand, DM

Fire milliarder kroner. Så meget vil regeringen skrabe sammen ved de kommende trepartsforhandlinger, der starter efter nytår. Men hvordan regeringen vil løse den stigende ledighed og faldende konkurrenceevne, er der dog ikke udmeldt konkrete løsninger på. Derfor står Danmarks fremtidige jobmarked og konkurrencesituation fortsat hen i det ussede. Det står dog klart, at danskerne skal arbejde mere og i længere tid. Men akademikerne er ikke parate til at arbejde mere, for de arbejder allerede meget. Derimod har en række fagforeninger udformet en længere ønskeliste, som vil blive lagt på bordet, når forhandlingerne starter efter nytår.

For akademikerne står ændringer af genoptjeningskravet til dagpenge, skabelsen af flere job og et nyt aktiveringssystem som krav, der meget gerne skulle indfris, fortæller formand i AC Erik Jylling.

“Vi skal skabe nye job for vores unge – især i den private sektor, hvor der stadig kommer alt for få akademikere i arbejde sammenlignet med vores nabolande. Og så skal vi have indrettet et aktiveringssystem, der bliver mere individualiseret og tager hensyn til den enkelte i stedet for at være den massegrøde af meningsløs aktivering og spild af penge, som vi har set de seneste år”.

Ifølge formand i DM Ingrid Stage handler det først og fremmest om nu, at regeringen får skrevet et kommissorium, der kan skabe klarhed over, hvad den præcist vil.

“Regeringen forventer, at arbejdsmarkedets parter skal finde fire milliarder kroner, men det har de akademiske organisationer, og da slet ikke DM, aldrig lovet, at vi vil. Vi har ikke sagt ja til at arbejde mere, da vores medlemmer allerede arbejder rigtigt meget. Hvis vi skal finde de penge, skal medlemmerne have noget ud af det, ellers er der ingen grund til at indgå i positiv dialog”, siger Ingrid Stage.

Store forandringer

Regeringens mål med en kommende trepartsaftale er at skaffe 20.000 ekstra i arbejde frem mod år 2020. Det vil give

besparelser på overførselsindkomster og flere skatteindtægter og således ifølge regeringen forbedre statskassen med fire milliarder kroner om året. Men på trods af at det på nuværende tidspunkt står uklart, hvor meget mere og længere danskerne skal arbejde, og hvor mange midler der vil blive sat af til eksempelvis efteruddannelse, så forventer Erik Jylling store forandringer på netop de områder, som akademikerne ønsker.

“Om vi ligefrem kan komme igennem med at tage hele systemet væk fra kommunerne, må blive et forhandlingsspørgsmål. Men min fornemmelse er, at den nye regering vil nedtone det aktiveringscirkus, vi ser i dag, og gøre det på en anden måde. Det i sig selv vil give et provenu til statskassen, da systemet bruger rigtig mange penge på at opretholde dette cirkus”, siger Erik Jylling.

FTF og AC enige

De synspunkter bakkes op af hovedorganisationen FTF, hvor man også efterlyser et kommissorium fra regeringen om trepartsforhandlingerne. For FTF er især organisation af beskæftigelsen og ændringer i dagpengene, når det gælder genoptjeningsperioden og efter- og videreuddannelse, centrale ønsker. De skal opfyldes, hvis regeringen vil have danskerne til at arbejde mere og i længere tid, fortæller formand for de 450.000 private og offentligt ansatte i FTF Bente Sorgenfrey.

“Regeringen skal blive mere klar i målet om, hvad den egentlig vil. Vi skal udvide arbejdsstyrken med 20.000 personer. Men vi ved også, at hvis der skal ske ændringer på de områder, vi ønsker, så må vi selv komme med nogle penge til forhandlingerne”, siger Bente Sorgenfrey.

FTF og AC-organisationerne har stort set samme opfattelse af, hvilke håndtag der kan skrues på, hvis målsætningen om 20.000 flere i arbejde skal indfris. Det kan ske ved, at flere deltidsansatte bliver fuldtidsansatte, og ved at sygefraværet bringes ned. Så skal arbejdslivet desuden tilret-

telægges bedre, så arbejds- og familieliv hænger bedre sammen. Og aktiveringsindsatsen skal væk fra jobcentre.

“A-kasserne skal have ansvaret for de første seks måneder af ledighedsperioden. Jobcentrenes varetageelse af indsatsen har ikke fungeret. Ved at fjerne kontrol og afbureaukratisere får man en stor pose penge, som ellers er sat af til disse funktioner i beskæftigelsesystemet i dag”, siger Bente Sorgenfrey.

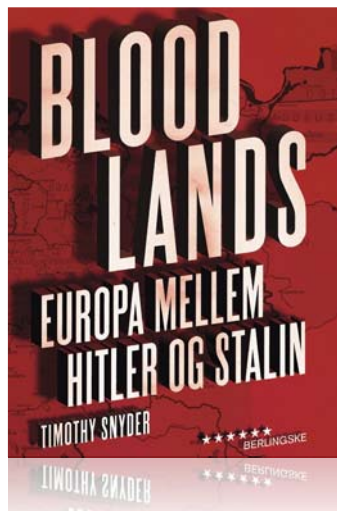
Mere tryghed

DM's formand peger desuden på, at beskæftigelsen af fradraget for fagforeningskontingentet bør trækkes tilbage, da det var og er et direkte angreb på fagbevægelsen. Desuden forventer Ingrid Stage, at dimittendledigheden tages alvorligt, hvis regeringens udtalelser om, at Danmark skal have flere højtuddannede, og at vi skal leve af innovation i fremtiden, skal stå til troende. Desuden forventer hun en forbedret indsats på arbejdsmiljøet. Når forkortelsen af dagpengeperioden samtidig ikke rulles tilbage, så må fagforeningerne kunne forvente at få noget igen.

“Nogle af disse områder skal forhandles på plads under trepartsforhandlingerne, og andet under overenskomstforhandlingerne. Sidst der var trepartsforhandlinger, var der penge. Denne gang skal vi hjælpe med at finde penge. Men vi skal altså varetage vores medlemmers interesser, ikke regeringens. Det er dog positivt, at regeringen vil tale med os, og det er vi da klar til”, siger Ingrid Stage og peger på, at større tryghed er et stort, udtalt ønske.

“Mange medlemmer siger til os, at vi nu især skal satse på at sikre større tryghed i ansættelsen frem for at stille udgiftskrævende krav. Det gælder især ansatte i kommunerne, og det gælder for de unge, som har uhyggeligt svært ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet. Og det vil jeg faktisk tro, at denne regering har sans for at lytte til”, siger Ingrid Stage. <<

“Stalin dræbte sine egne borgere lige så effektivt, som Hitler dræbte mennesker i andre lande. Af de 14 millioner, der med fuldt overlæg blev myrdet i “blodlandene” i årene mellem 1933 og 1945, må en tredjedel skrives på Sovjetunionens regning”.

HISTORIE

Bloodlands

*Timothy Snyder**Jyllands-Postens Forlag, 2011, 562 sider, 400 kr.*

På kun 12 år lykkedes det Adolf Hitler og Josef Stalin at tage livet af 14 millioner mennesker i det nuværende Polen, Ukraine, Hviderusland og Baltikum. Timothy Snyder kalder området for “Bloodlands”. Historikeren Timothy Snyder har fundet nye kilder til sin afdekning af motiverne bag Hitlers og Stalins forbryderiske fremfærd i det centrale Europa. Han viser, hvordan de to regimer var fælles om både jødehad og blodtørst.

FILOSOFI

Paradokshåndtering og ritualproduktion. Tro som vidensform

*Lars Qvortrup**Forlaget Anis, 2011, 152 sider, 198 kr.*

Kan man være “moderne” og samtidig tro på Gud? Kan man gå i kirke og dér finde et sprog til sin tro? I denne bog besvarer Lars Qvortrup begge disse spørgsmål: Ja, ikke blot kan man forene modernitet og Gudstro: Troen kan hjælpe os til at leve i og med den moderne tilværelses grundlæggende paradokser. Men forudsætningen er, at begreberne “tro” og “Gud” genfortolkes. Og ja, kirken rummer et enestående sprog for denne tro, men den forvalter og organiserer det ikke altid hensigtsmæssigt.

LITTERATURVIDENSKAB

Telling Lives: Exploring dimensions of narratives

*Marianne Horsdal**Routledge, 2011, 176 sider, paperback £20 og hardback £72*

Both interest in and understanding of narrative analysis had developed rapidly in recent years and is now a mainstream element of research across many disciplines. In the groundbreaking book, the author illustrates as many facets as possible of the stories people tell about their lives. She demonstrates the inter-

connectedness between engagements in narrative research and shows that the theoretical understanding of the nature of narrative is bound up with the methods for biographical narrative research.

SAMFUND

Paradisvænget. Småborgeren og det småborgerlige

*Jørgen Øllgaard**Frydenlund, 2011, 252 sider, 199 kr.*

Småborgerlig er et skældsord, som bruges om personer, der er præget af snæversyn og smålighed, og som lever i overensstemmelse med konventionelle værdier. Bogen afdækker, hvad den klassiske småborger, det småborgerlige og det “fattigfine” handler om i perioden 1870-1960. Og den afslører, at den moderne danske småborger efter 1960-2011 bor i parcelhus, har sin ejendom, familien samt forbrugsevne som højeste værdier. For at bevare dette stemmer to ud af tre i parcelhusene på de blå partier. Og derfor siver samfundssoli-

dariteten, når “middelklassen” har sit på det tørre.

PÆDAGOGIK

Tegne-samtale-metoden

*Anna K. Andreassen**Frydenlund, 2011, 163 sider, 249 kr.*

Børn med særlige behov kan tegne sig til positiv udvikling, mener Anna K. Andreassen. Hun har udviklet “Tegne-samtale-metoden”, der præsenteres i bogen her. “Tegne-samtale-metoden” fokuserer på børnenes ressourcer og hjælper dem til øget selvværd og anerkendelse. I bogen beskrives rammerne for udførselse af metoden og materialevalget. Der er også fine evalueringsskemaer, så man som ny udøver er godt hjulpet på vej.

VIDENSKABSTEORI

Kognition og konstruktion. To tendenser i humaniora og den offentlige debat

*Thomas Wiben Jensen**Samfundslitteratur, 2011, 331 sider, 290 kr.*

To modsatrettede paradigmer er for tiden toneangivende på humaniora. Det første – kognitivisme – tager udgangspunkt i mennesket som et biologisk væsen, mens det andet – konstruktivisme – ser mennesket som først og fremmest socialt og historisk konstrueret. Disse to tilgange brydes, men tænkes også sammen i da-

gens humaniora, og resultatet er en videreudvikling af både det humanistiske område og de to paradigmer.

ARBEJDSMARKED

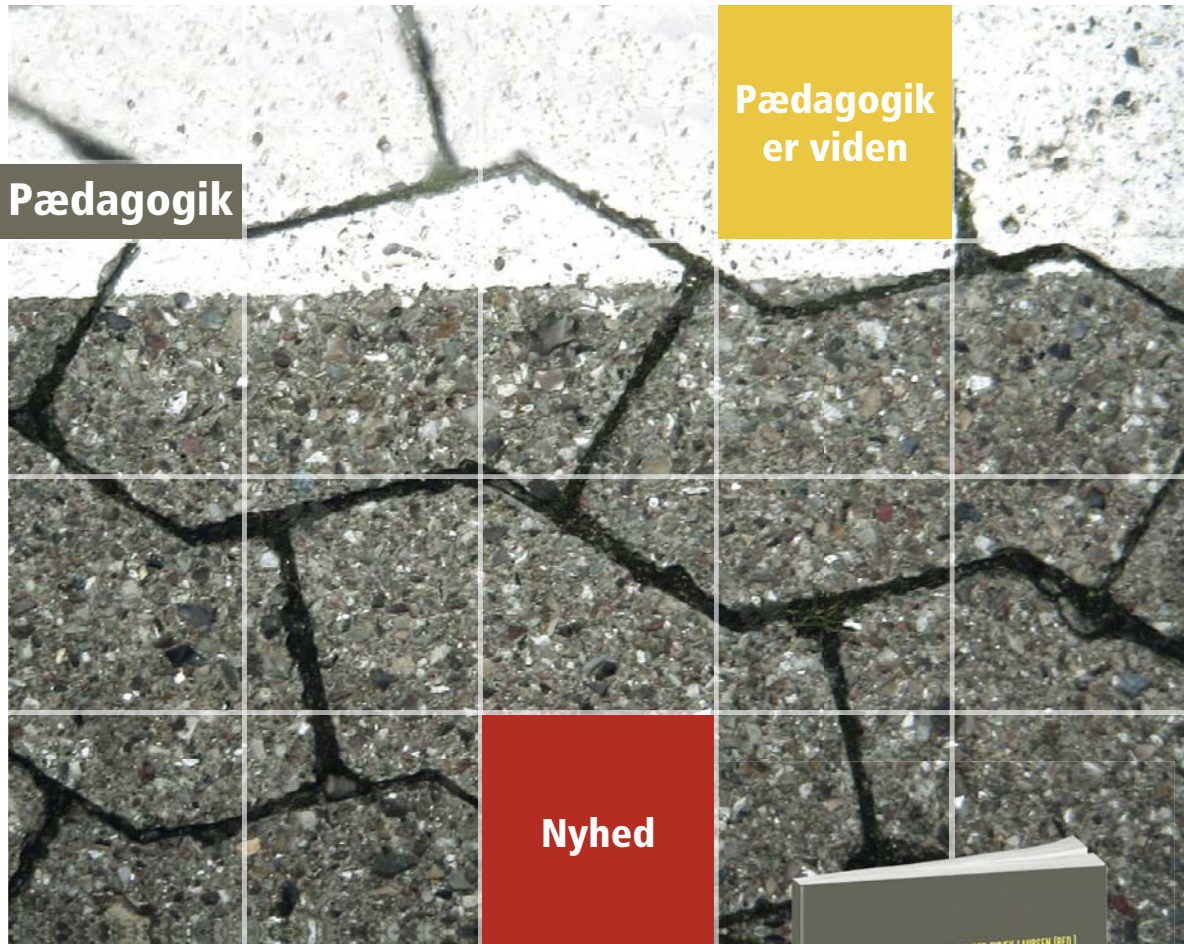

Velfærdens pris.

Arbejdsbeskyttelse og arbejdsmiljø gennem 150 år

*Kurt Jacobsen**Gads Forlag, 2011, 432 sider, 349 kr.*

Med sit fokus på danskernes arbejde og arbejdsforhold er bogen en historie om det moderne Danmark set gennem arbejdsmiljøets prisme. Bogens omdrejningspunkt er indsatsen mod arbejdsulykker og arbejdssygdomme fra midten af 1800-tallet til i dag. Bogen viser, hvordan lovgivning og andre arbejdsmiljøtiltag konstant har været genstand for politisk-ideologiske opgør og er en afgørende parameter – ikke blot for virksomhedernes økonomiske interesser og arbejderens vilkår, men også for befolkningens sundhedstilstand og samfundsudviklingen.

Gyldendals Pædagogikhåndbog

Gyldendals Pædagogikhåndbog er den seneste bog, der er udkommet i serien Gyldendals Lærebibliotek. Bogen indeholder artikler om otte tilgange til pædagogikken og er redigeret af Per Fibæk Laursen og Hans Jørgen Kristensen.

Gyldendals Pædagogikhåndbog er et arbejdsredskab, der giver dig viden til at reflektere over pædagogiske opgaver. Bogens otte dele giver et solidt overblik over pædagogikkens discipliner.

Artiklerne inviterer til videre refleksioner med spørgsmål og litteratur.

På vej: *Gyldendals Metodehåndbog* udkommer juni 2012

624 sider,
kr. 359,-
ex moms

GYLDENDAL
- veje til viden

www.gyldendal-uddannelse.dk

Tlf. 33 75 55 60

Danskere viste vej til Nobelpris

Foto: ESA/C. Carreau

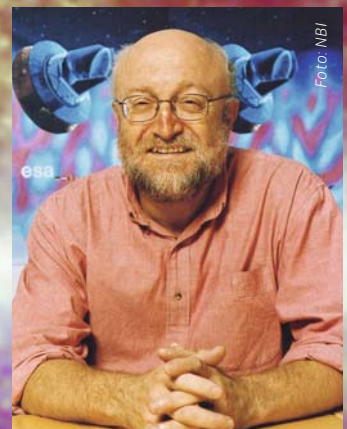

Foto: NBI

Hans Ulrik Nørgaard-Nielsen spottede som verdens første forsker en særlig type supernova 4,5 milliarder lysår borte. I dag arbejder han med big bang og mørk energi. Mød ham til fyraftensmøde i DM.

ESAs Plancksatellit (billedmanipulation) med danske spejle samler ny viden om universets kosmiske baggrundsstråling, der stammer fra Big Bang.

DM-medlem Hans Ulrik Nørgaard-Nielsen var verdens første forsker, der spottede en særlig type supernova mange milliarder lysår borte. Amerikanske astrofysikere arbejdede videre med den danske astrofysikers opdagelse – og vandt en Nobelpris.

De var tre mand høj. De var danskere. De troede på, at det kunne lade sig gøre. Trods alle odds.

Og de fik ret.

I 1989 kunne astrofysikerne Hans Ulrik Nørgaard-Nielsen, Leif Hansen og Henning E. Jørgensen publicere artiklen "The Discovery of a Type Ia Supernova at a Redshift of 0.31".

De havde observeret en eksploderende stjerne omkring 4,5 milliarder lysår borte. Den befandt sig i en afstand fra Jorden, hvor ingen tidligere havde set den type supernovaer.

Dansk opdagelse

Deres instrument var et dansk teleskop, der stod på La Silla i Chile. Kikkertens spejl var bare 1,5 meter, men teleskopet var forsynet med et af de første CCD-kameraer. Forskerne indstillede kikkerten på en fjern galaksehob med omkring 10.000 galakser og eksponerede en time.

Efter 25 rejser til Chile, 300 timers optagelser og tre års omhyggelig sammenligning af de nye billeder med kendte billeder fra samme udsnit af himlen lykkedes danskernes projekt.

De havde fundet to supernovaer. En af dem var af typen Ia. Afstanden var omkring 4,5 milliarder lysår.

"Indtil da vidste man ikke, om der overhovedet eksisterede supernovaer af den type så tidligt i universets historie. Ifølge alle matematiske ligninger og teorier burde de eksistere, men vi var de første, der påviste dem i virkeligheden", fortæller Hans Ulrik Nørgaard-Nielsen.

Første skridt mod Nobelpris

For nylig modtog tre amerikanske forskere årets Nobelpris i fysik. De har påvist, at universets udvidelse accelererer. De tre amerikanske forskere Adam Riess, Brian Schmidt og Saul Perlmutter brugte målinger af lyset fra supernovaer af typen Ia til at bestemme accelerationen.

Kigger man i dag på Nobelpriskomiteens omtale af årets Nobelpris, er de tre

danske navne opført. Ligesom de har været det på hver eneste artikel, som de tre amerikanere har offentliggjort om deres observationer af Ia-supernovaer. Hans Ulrik Nørgaard-Nielsen er tilfreds.

"Jeg har det enormt godt med, at det var os, der gjorde pionerarbejdet. Vi viste, hvad der skulle til, og hvordan man skulle gøre det. Vi har fået æren for at være de første".

Fik nej fra Hubblekomité

Idéen til at bruge det danske teleskop i Chile til at lede efter fjerne supernovaer fik de tre danske astrofysikere på en konference om NASAs og ESAs rumteleskop Hubble, før det blev sendt op.

Nogle år senere søgte de om observationstid på Hubble, men fik afslag.

"Dengang var vi skuffede, men det fortog sig jo, i takt med at vi blev optaget af andre opgaver".

At fortsætte observationerne fra den lille 1,5 meter kikkert i Chile var ikke realistisk.

Fordelen ved supernovaer Ia er, at de eksploderer på samme måde og udsender samme mængde lys. Derfor kan forskerne måle deres afstand fra Jorden. Ulempen ved supernovaer Ia er, at de er sjældne. I vores egen galakse, Mælkevejen, går der mellem 100 og 1.000 år mellem den type supernovaer. For at øge chancen for at finde en supernova af den rigtige type kigger forskerne på en masse galakser ad gangen. Oplagte steder at lede er de såkaldte galaksehobe med mellem 1.000 og 10.000 galakser i en klump.

Succes kræver ikke bare godt udstyr, men rasende godt udstyr i meget store mængder.

"Vi havde været tre år om at finde en brugbar supernova. Vi havde bevist, at det kunne lade sig gøre, men det var ikke fornuftigt at fortsætte. ESA havde en 3,6-meter-kikkert i Chile, men det var svært at få plads. Amerikanerne var mange flere forskere, og de havde større kikkerter. Vi havde én CCD, de havde en hel mosaik af CCD'er. De kunne afsøge et meget større område på himlen og kigge på flere galak-

Fyraftensmøde om mørk energi

I DM kan du møde Hans Ulrik Nørgaard-Nielsen. Han har banet vej for den forskning, der udløste årets Nobelpris i fysik.

Prisen blev givet til tre amerikanere for at påvise, at vores univers udvider sig med accelererende hast.

Forklaringen hedder mørk energi. Den kan ikke ses, ikke høres og kun måles indirekte ved hjælp af lyset fra meget fjerne supernovaer af typen Ia. Til gengæld får den Albert Einsteins ligninger til at gå op.

Fyraftensmødet bliver holdt i København torsdag den 16. januar 2012. Meld dig til på dm.dk under "arrangementer". Foredraget hedder: Universets eksotiske bestanddele: Mørkt stof og mørk energi.

ser ad gangen. Det var et logisk skridt, at amerikanerne tog over".

Forsker i Big Bang

I dag er Hans Ulrik Nørgaard-Nielsen eneste aktive forsker af det gamle treklover. Han arbejdede i mange år på Dansk Rumforskningscenter og er nu ansat på DTU Space.

Hans speciale er analyse af de data, som den europæiske rumfartsorganisation ESAs Plancksatellit opsamler og sender ned til Jorden, især de data, der handler om det første lys i universet, den såkaldte kosmiske baggrundsstråling.

Det første målbare lys stammer fra omkring 380.000 år efter universets fødsel i Big Bang. Dermed er man kommet tæt på universets år 0 for 13,7 milliarder år siden. Nørgaard-Nielsen har udviklet en metode til at rense satellittens data for alt det lys, der ikke stammer fra de tidlige faser.

Det arbejde er endnu en grund til, at han ikke beklager supernovaprojektets afslutning.

"Amerikanerne begyndte deres studier, hvor vi slap, men der var masser af problemer med Hubbles optik. Det tog dem ti år at publicere den første artikel. Havde vi fået tid på Hubble, var hele mit arbejdsliv gået med det. Så nej. Jeg beklager det ikke. Vi var de første. Vi fik æren. Det har jeg det fint med". <<

Foto: Niels Aage Skovbo

Hold på vandet

Fra trussel til mulighed. I Region Midtjylland forsøger de at gøre klimatilpasning til en vindesak. Målet er et nyt eksporteventyr.

Klimatilpasning er ikke kun træls. Geolog og projektmedarbejder i Region Midtjylland Rolf Johnsen ser også i klimatilpasning et potentiale for danske miljøvirksomheder på det globale marked. De sidste år har han arbejdet for at skabe opmærksomhed om nødvendighederne og mulighederne i ændrede klimabetingelser.

Vi skriver 2009. Region Midtjylland er på daværende tidspunkt med i et EU-projekt, hvor 16 partnere fra Tyskland, Holland, Belgien og Danmark er ved at undersøge klimaændringernes påvirkning af grundvand. Projektet skal afdække de tilpasninger, som de ændrede nedbørsmængders påvirkning af grundvandet nødvendiggør.

Selvom det måske ikke lyder sådan, er klimatilpasning på dette tidspunkt fortsat forholdsvis ukendt territorium og ikke et emne, der ligger særlig højt på den politiske dagsorden. Og projektet rejser efterhånden nogle principielle spørgsmål.

“Vi kunne se, at der var nogle samfundsmæssige udfordringer med klimatilpasning i Danmark. For hvad var det egentlig præcis, vi skulle tilpasse os? Det var lidt uklart”, siger geolog Rolf Johnsen, der var blandt dem, der begyndte at stille spørgsmål.

Samtaler med kolleger førte til idéen om, at der må være et udviklingspotentiale i klimatilpasning. Ja, endda et erhvervspotentiale. For det er jo ikke kun Midtjylland, der skal tilpasse. Det skal resten af verden også. Men først skulle det identificeres, hvad udfordringen bestod i.

“Den tidligere regering havde en klimatilpasningsstrategi, som ikke var særlig detaljeret. Så vi gik i gang med at identificere fem områder – herunder overfladevand, grundvandsbeskyttelse, det åbne land og fysisk planlægning”, fortæller Rolf Johnsen. “Opgaver, som geologer, biologer, geografer, arkitekter, ingeniører og sågar landmænd må arbejde sammen om”.

Løsningen er ikke store kloakker

Havde man på forhånd troet, at klimatilpasning mest handler om dimensionering af kloakker, så tog man fejl, fortæller han. Faktisk bør det handle så lidt som muligt om kloakker.

“Der var en sætning, vi begyndte at bruge rigtig meget: Hold på vandet. Når der kommer de her pludselige regnskyl, og det sker i det åbne land, så vil vandløbet ofte være den naturlige vandleder ud mod det åbne hav, og ofte vil byerne ligge under-

vejs ud mod åbningen i fjorden. Så jo mere man kan holde på vandet opstrøms, des færre problemer får man. Så en del

af løsninger kan være at have arealer i landområderne, der kan fungere som oversvømmelsesbuffer og optage vandet”.

I byerne gælder det tilsvarende om at holde på vandet så længe som muligt for at undgå overbelastning af kloaknettet. Faktisk skal man i byerne passe på med at

KLIMA I PRAKSIS

Med projektet Klima i Praksis under den Regionale Udviklingsplan har Region Midtjylland sat fokus på initiativer, der både kan adressere udfordringerne på vandområdet og udnytte potentialerne for erhvervsudvikling.

Projektet er blevet til i samarbejde mellem Region Midtjylland, seks kommuner, videns- og forskningsinstitutioner og private rådgivningsvirksomheder.

» fokusere for meget på kloakker, siger Rolf Johnsen.

“Løsningen ligger ikke i at lave større kloakker, som mange tror. Man skal tænke mere intelligent end det. Det handler om at få vand op på overfladen. Det er måske ikke så tosset, at vandet ligger på Lyngbymotorvejen, for det havde da været langt værre, hvis det var røget ud i huse. Så det at samle vandet, hvor det gør mindst skade, skal være en del af tænkningen. At en vej kan bruges som vandløb i ekstreme situationer, er da smart. Det kan være svært at se for lokalbefolkningen, når det ligger der, men det er faktisk smart”.

Tværfaglighed er alfa og omega

De spæde tanker om at vende klimatruslen til en mulighed var på dette tidspunkt forvandlet til et stort projekt med ambitioner om at skabe nye indsigter, der kunne bruges i hele landet. Regionens geologer, biologer og innovationsfolk samarbejdede med kommunale miljø- og planlægningsfolk, rådgivende ingeniører, landbrug og en lang række offentlige forskningsinstitutioner. Samarbejdet kom i sig selv til at repræsentere en af projektets væsentligste pointer.

“Vi fandt simpelthen ud af, at det aller vigtigste i det her arbejde er tværfagligheden. For hvis den ikke fungerer, så finder man heller ikke de gode løsninger”.

“Det gode eksempel er at få alle i nationale, regionale og lokale forvaltninger til at tænke i at holde vandet tilbage og udnytte det til rekreative formål. Måske er der et industriområde, der har lavet en belægning, der betyder, at man skiller sig hurtigt af med vandet. Det betyder så, at du nedstrøms risikerer oversvømmelser ved kraftige regnskyl. Er løsningen så her at lave et bassin, der sikrer, at det ikke kommer derned i ekstreme situationer? Allerede her skulle du jo have haft nogle planlægningsfolk, der fra starten skulle have sagt, at det ikke nytter noget at skille sig af med vandet så hurtigt opstrøms. Og dyr og planter i vandløbet bliver påvirket af det hele, fordi det er deres vandløb, der modtager store mængder vand af en varierende kvalitet, og nedstrøms har du grundejere, der bliver oversvømmet. Så i denne situation skal man analysere hele oplandet. Og nu begynder det for alvor at blive spændende, for de store vandløbssystemer går jo på tværs af kom-

Et spørgsmål om penge

Regeringen vil have kommunerne til at klimatilpasse, men det er ikke gratis. Kun få kommuner har i dag kortlagt problemstillingen og udpeget indsatsområder.

De seneste års voldsomme skybrud og i særdeleshed sommerens oversvømmelser i København med følgedgifter for flere mia. kroner har for alvor bragt klimatilpasning på den politiske dagsorden. Står det til den nye S-R-SF-regering skal alle kommuner i løbet af senest to år lave en klimatilpasningsstrategi – et pænt skridt i forhold til den hidtidige politik på området og en opgave, der vil give ekstra arbejde til biologer og geologer i kommunerne.

“Indtil nu har der ikke været retningslinjer for, hvad kommunerne egentlig skal gøre på området. Den forrige regering vedtog en klimastrategi i 2008, men essensen var, at det var en ad hoc-strategi, som indebar, at kommunerne først skulle tilpasse sig, når de stødte på et problem”, siger Gyrite Brandt, geolog og konsulent i Kommunernes Landsforening.

VK-regeringens tilgang til problemstillingen var da også under hård beskyndning af den daværende opposition, hvor tidligere miljøordførere og nuværende miljøministere Ida Auken (SF) hele tre gange sidste år indkaldte klimaminister Lykke Friis (V) til samråd om emnet. Den såkaldte ad hoc-strategi, lød kritikken, var dybest set udtryk for passivitet fra regeringens side, der helt overlod initiativet på området til de i forvejen hårdt pressede kommuner.

En tvivlsom undersøgelse

Ikke desto mindre hed det i et notat fra Energistyrelsen fra 2010, at klimatilpasning “stod højt på den kommunale dagsorden”. Notatet var baseret på en undersøgelse fra Videnscenter for Klimatilpasning, som også fastslog, at 42 pct. af kommunerne havde lavet en særlig klima-

tilpasningsstrategi eller -plan. Lykke Friis var lykkelig og viderebragte budskabet i Folketinget og over for pressen.

Brancheforeningen Dansk Miljøteknologi fandt dog undersøgelsens resultater så påfaldende, at den bad om aktindsigt i datamaterialet.

“Undersøgelsen afveg betydeligt fra de erfaringer, vi selv havde, som pegede i den helt modsatte retning”, siger Dansk Miljøteknologis direktør, Jørn Jespersen.

Aktindsigten gav Jørn Jespersen mulighed for at studere 31 planer fra de kommuner, som i undersøgelsen angav, at de havde udarbejdet planer. Kun fem kommuner kunne ifølge Dansk Miljøteknologi med god vilje siges at have egentlige planer. Som Jørn Jespersen siger:

“Lykke Friis havde behov for at sige, at det faktisk gik ret godt med indsatsen, for

munegrænser. I Gudenåen vil du måske se grødeskæring i én kommune, som hurtigt leder vandet videre til en anden kommune og skaber problemer der”, fortæller Rolf Johnsen.

Lokale forskelle overrasker

Hans pointe er, at det handler om helheder og sammenhænge. Sammenhængen mellem overflade-

vand og grundvand, mellem by og land og på tværs af kommunegrænser – og om tværgående koordinering mellem alle delelementerne.

En anden lære fra projektet er desuden, at klimatilpasningen nødvendigvis må tilrettelægges meget lokalt.

“Vi vidste ikke, hvordan de ændrede klimaforhold ville påvirke de forurenede

grunde, vi har i dag. Derfor undersøgte vi to forskellige lossepladser. Og resultaterne viser, at man ikke entydigt kan sige, at den øgede nedbør betyder en større udvaskning mod grundvandet”.

Ved Eskelund i Aarhus, hvor mere end 2 millioner kubikmeter affald er deponeret direkte oven over et grundvandsmagasin, der forsyner det lokale vandværk, opdagede

regionens teknikere, at der var en større udvaskning mod grundvandet. Imidlertid viste det sig ikke at være et problem, fordi der var en strømning væk fra vandværket. På en anden losseplads, Hørløkke ved Vojens, kunne man imidlertid konstatere en stigende grundvandsstand og større udvaskning til et nærliggende vandløb, som ikke tidligere var blevet påvirket.

“Vores tese var, at mere regn giver større udvaskning til jordbunden, og den holder nok stadigvæk, men det overraskede os, at forholdene var så forskellige, at man ikke

kunne beskrive et fælles billede. Det fortæller jo virkelig noget om, at der er et behov for at kende de eksakte lokale forhold”, siger Rolf Johnsen om undersøgelserne, der blandt andet blev foretaget ved hjælp af avancerede simuleringer af forureningsspredningen.

Ambitionen er at gøre en dyd ud af nødvendigheden. For Region Midtjylland ser – ligesom den nye regering – store perspektiver i at kombinere behovet for klimaløsninger med nye udviklingsmuligheder for erhvervslivet.

“Dansk Industri finder det, vi laver, meget interessant, for der er et globalt marked. Vi er jo ikke det eneste land, der bliver udfordret på vand. Vi har en god tradition for at beskytte natur og grundvand, og den tradition skal kobles på klimatilpasning. Hvis vi i regionen begynder at efterspørge produkter, som er klimatilpasningsvenlige, ja, så begynder virksomhederne i regionen at lave produkter, der besvarer det spørgsmål. Det har vi ikke gjort i stor stil endnu, men det bliver næste skridt. Arbejdet har indtil videre handlet om at skabe opmærksomhed om nødvendigheden og mulighederne i klimatilpasning”. <<

“Løsningen ligger ikke i at lave større kloakker, som mange tror. Man skal tænke mere intelligent end det. Det handler om at få vand op på overfladen”.

at der ikke kom pres på hende for at gøre mere, end hun gjorde i forvejen”.

Klima konkurrerer med ældrepleje

VK-regeringen havde i forvejen skåret kraftigt i kommunernes budgetter, og klimatilpasning var mildest talt ikke en toprioritet for regeringen.

“Eftersom tiltaget var ufinansieret, skulle kommunerne ud og finde penge i de budgetter, de havde. Og det er svært, når man konkurrerer med reparation af veje og ældrepleje”, siger Gyrite Brandt, der vurderer, at omkring ti kommuner i dag har lavet grundige kortlægninger af problemstillingen.

I Kommunernes Landsforening er indstillingen da også, at man forventer, at der følger penge med nye pålagte opgaver. Dansk Miljøteknologi vurderer, at hand-

lingsplanen i en gennemsnitskommune vil lægge beslag på i omegnen af to årsværk. Hertil kommer formodentligt en række udgifter til private virksomheder – og, når planen er færdig, betydelige udgifter til selve implementeringen. Under alle omstændigheder vil handlingsplanen give mange geologer og biologer nye opgaver, mener Gyrite Brandt.

“Geologerne skal arbejde med at vurdere stigninger i grundvandspejlet, ligesom det skal undersøges, hvordan regnen falder, af hensyn til drikkevandsindvindingen. Biologerne skal kigge på markvandingen, ligesom de også er inde over hele spørgsmålet om vandkvalitet. For de kraftigere regnskyl vil også medføre en større nedsivning og udvaskning af stoffer som nitrat og pesticider, både i overfladevandet, men også i grundvandet”, siger hun. <<

Klimatilpasning handler om meget mere end kloakker, der ikke er store nok. Den øgede nedbør kan også få betydning for grundvand og vandudvinding.

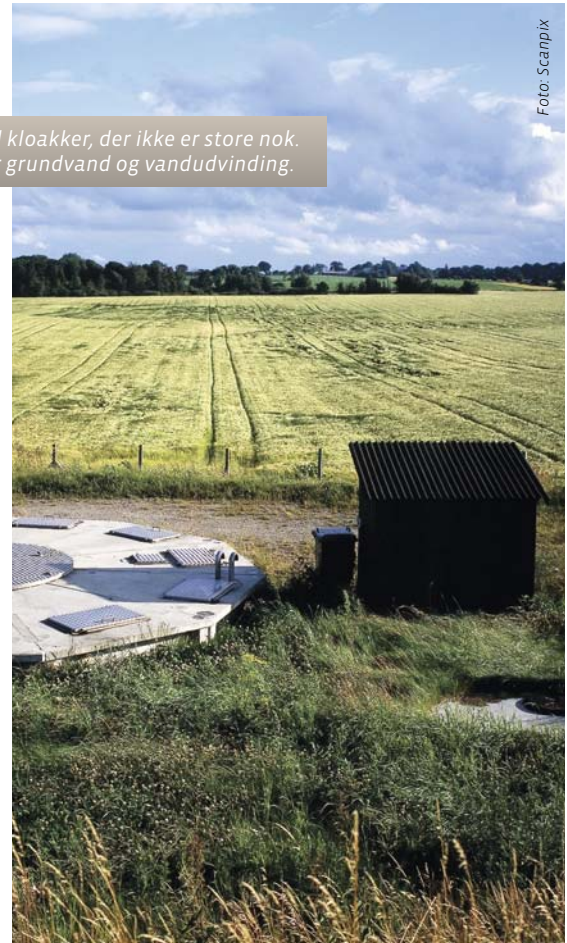

Foto: Scampix

Mere end 7.000 km danske vandløb og grøfter skal inden 2015 bringes tilbage til "god økologisk tilstand", som det hedder i EU's vandrammedirektiv.

S-R-SF's miljømål: Stort potentiale, men svære betingelser

Regeringens ambitioner på miljøområdet er kolossale. Men træerne vokser ikke ind i himlen, viser den seneste udmelding fra miljøminister Ida Auken (SF).

Ida Auken (SF) blev klappet ind, da hun overtog nøglerne til sin onkel, Svend Aukens, gamle ministerium. Og med god grund. Ida Auken har vist, at hun er indstillet på at kæmpe for miljøet – og dermed også for ministeriet og dets medarbejdere.

S-R-SF's målsætninger på miljøområdet er betydelige og skal føre til en storstilet grøn omstilling, som skal gøre Danmark til "demonstrationsland" for den øvrige verden. Miljøfolk, landmænd og greentech-virksomheder venter i spænding på at se, hvordan den grønne omstilling bliver implementeret i praksis.

At S-R-SF i regeringsgrundlaget peger på to alvorlige globale kriser, den økonomiske og klima-/miljøkrisen, og at en del af løsningen består i at håndtere de to kriser i forening, er slet ikke så tosset, mener professor ved Københavns Universitet og tidligere formand for Klimakommissionen Katherine Richardson.

"Et af de få områder, der har holdt skansen under den globale krise, er den vedvarende energisektor, der er vokset med 7-8 pct. igennem hele krisen. Næsten 13 pct. af vores eksportportefølje ligger i grøn teknologi og energieffektiviseringer. Men i virkeligheden er hele diskussionen om energi en lille del af et større spørgsmål, som handler om, at vi i fremtiden ikke skal konkurrere på lønninger, men om prisen på råvarer som fx vand og fosfor. Det kommer til at ramme alle sektorer, og hvis vi er foran på dagsordenen, kan

det komme alle erhvervsområder og hele samfundet til nytte", siger hun.

Mere end vindmøller

Den grønne omstilling handler med andre ord ikke blot om at udfase brugen af fossile brændstoffer i energisektoren og opsætte et vist antal vindmøller og så i øvrigt via kommunerne sikre, at varmeforsyningen indrettes derefter. Det handler også om de 9-10 mia. mennesker, vi ifølge FN skal brødføde i 2050.

"Her er et godt eksempel brugen af fosfor i landbruget. Vi ved, at fosfor er en begrænset fossil ressource, og at vores forbrug toppes inden for de næste 100 år. I modsætning til de fossile energikilder er der ingen erstatningsmulighed for fosfor. Forsat vækst i samfundet kræver simpelthen, at vi bliver langt mere effektive i vores anvendelse af næringssalte i landbruget, også i det danske landbrug, som i forvejen er meget ressourcebevidst sammenlignet med andre landes landbrug. En måde at gøre det på er ved at se meget mere lokalt på jordbundsforholdene og give de enkelte jorde mere præcise doseringer af fosfor og kvælstof end i dag. Der skal en masse biologer og mikrobiologer på banen, så vi kan få kortlagt jordbundsforholdene over hele Danmark", lyder det fra Katherine Richardson.

Ida Auken gennemfører VK-politik

Et vigtigt instrument i nedbringelsen af landbrugets udledning af kvælstof og fos-

for er de 23 såkaldte vandplaner, som den forrige regering udarbejdede, med henblik på at sikre at Danmark lever op til EU's vandrammedirektiv.

I den første version af planerne skulle udvaskningen af kvælstof nedbringes med 19.000 ton inden 2015, men sidste år valgte daværende miljøminister Karen Ellemann

“Det her er stort. Og det bliver ganske vanskeligt at nå målene inden 2015, som er deadline for implementeringen af EU’s vandrammedirektiv. Tænk på, at man faktisk har prøvet at nå det samme mål i de sidste 15-20 år”.

Flemming Sørensen, natur- og miljøchef, Holstebro Kommune

(V) at udskyde 10.000 ton af reduktionen 12 år til 2027. Udsættelsen stod i kontrast til meldinger fra en række eksperter, blandt andre professor Stiig Markager og forskningschef Bo Riemann ved Danmarks Miljøundersøgelser (DMU), der pegede på, at der ifølge DMU’s beregninger var behov for en reduktion på omkring 30.000 ton –

svarende til cirka en halvering af den nuværende udledning.

Selvom Ida Auken dengang var stærkt kritisk over for udsættelsen, opgav hun som miljøminister for to uger siden at tilbagerulle Karen Ellemanns udsættelse. Ifølge hendes pressechef er det uvist, hvornår de resterende 10.000 ton bliver

VANDET OG EU

EU’s vandrammedirektiv fra 2000 forpligter medlemslandene til i 2015 at sikre “god økologisk tilstand” i vandmiljøet.

Ifølge vandplanerne skal landbruget begrænse tilførslen af kvælstof til vandmiljøet med 19.000 ton. Miljøminister Ida Auken (SF) har overtaget den tidligere regerings målsætning og har ligesom sin forgænger valgt at udskyde halvdelen af målet (10.000 ton) til 2027. Planerne skulle allerede have været vedtaget i 2009. EU-Kommissionen sendte sidste år en officiel advarsel til Danmark for ikke at have vedtaget planerne.

indfaset. Spørgsmålet skal behandles i den landbrugskommission, regeringen agter at nedsætte.

Stor opgave uanset

Vandplanerne har været i høring det seneste år, og Danmark er under hårdt pres fra EU for hurtigt at vedtage dem. De fleste er dog enige om, at selv med de slappere krav til kvælstofudledning bliver vandplanerne stadigvæk en stor mundfuld. Som natur- og miljøchef i Holstebro Kommune Flemming Sørensen siger:

“Det her er stort. Og det bliver ganske vanskeligt at nå målene inden 2015, som er deadline for implementeringen af EU’s vandrammedirektiv. Tænk på, at man faktisk har prøvet at nå det samme mål i de sidste 15-20 år via tidligere vandplaner”.

Udfordringerne gælder ikke mindst de 7.300 km vandløb, som kommunerne ifølge planerne skal bringe tilbage til “god økologisk tilstand”, som det hedder i EU-terminologi.

Flemming Sørensen regner med, at der venter hans medarbejdere en stor opgave.

“Noget kan vi selv klare, måske skal vi også ansætte nogle folk, og en del vil blive lagt i hænderne på private. Det er især biologer og ingeniører, vi skal bruge til konkrete naturgenopretningsprojekter”.

Det er fortsat uafklaret, hvor mange penge der bliver sat af til opgaven – eller for den sags skyld: Hvor meget det koster at implementere planerne. <<

HVAD: Konferencen “Vejen til verden – gør dig attraktiv i en globaliseret verden” arrangeret af Dansk Magisterforening (DM) og Kommunikation & Sprog (KS).

HVEM: DM’s formand, Ingrid Stage, og KS’ formand, Per Lindegaard Hjorth, åbner konferencen for godt 70 deltagere fra de to fagforeninger.

HVOR: Københavns Universitet, Amager, Bygning 23, Auditorium 23.0.49.

HVORNÅR: Onsdag den 26. oktober kl. 14.00-16.00.

Læs interviewet "Germans ohne Sauerkraut, si'l vous plaît" i Magisterbladet nr. 15, side 14-15, med Sine Nørholm Just, der på konferencen holdt oplægget "Hvilke interkulturelle kompetencer kræver det globale arbejdsmarked?" Magisterbladet finder du også på magisterbladet.dk.

Manden bag Villy

En solid middelklasseopvækst og privatskoleuddannelse i Nordsjælland pegede ikke entydigt i retning af en karriere i Socialistisk Folkeparti. Men en gryende social indignation vågnede i Claus Perregaard i Sverige for 20 år siden. For nylig fulgte den 41-årige cand.mag. med Villy Søvndal ind i Udenrigsministeriet.

Det kom ikke som nogen overraskelse, at Claus Perregaard blev udnævnt til spindoktor for landets nye udenrigsminister, Villy Søvndal, efter valget i september.

I mere end 10 år har den nu 41-årige cand.mag. i filosofi og historie arbejdet i SF's organisation, oprindeligt som medlemssekretær, dernæst som rådgiver for Anne Baastrup og Villy Søvndal og siden 2008 som pressechef for hele partiet. I syv år har han delt kontor, rejst landet tyndt, spist måltider på alle tider af døgnet og diskuteret både stormende fremgang og møgsager med Villy Søvndal. Er der nogen, der har et dybtgående kendskab til manden, politikken og baglandet i partiet, så er det Claus Perregaard.

Alligevel er det med et stænk af ærefrygt, at han nu træder ind på den ny platform som særlig rådgiver for Danmarks udenrigsminister.

“Når man kommer fra en økonomisk trængt, ringe bemandet partiorganisation og i 10 år har haft som hovedopgave at servicere pressen døgnet rundt med SF-synspunkter om alt fra integration til efterløns til Danmarks indsats i Afghanistan, så kan man ikke undgå at blive overvældet over den ekspertise og de enorme muskler, der findes i et ministerium. Service-niveauet er højt og kompetent, selv på et tidspunkt hvor embedsmændene lige skal føle den nye minister på tænderne, og det er fantastisk privilegeret at kunne kaste al sin kraft ind på ét område og oven i købet sammen med endnu en kollega, Thomas Sæhl Sørensen”, siger Claus Perregaard.

Selv om han ikke sidder direkte på magten i egen høje person, er han ikke upåvirket af det tunge ansvar, der følger med jobbet som særlig rådgiver.

“Traditionelt har venstrefløjen kæmpet lidt med ubekvemheden ved magten, og alle kan vist fornemme, at det er et vanskeligt emne, som fortsat skal adresseres internt i SF. Selv vil jeg til enhver tid hellere lægge min skæbne i hænderne på de modvillige end på folk, for hvem det bare ikke kan gå hurtigt nok at komme til fadet. Og når jeg har arbejdet loyalt for at være med til at sikre SF en plads i regeringen, er det jo ikke mindst, fordi jeg mener, at alternativet er meget værre”, tilføjer han med et skævt smil.

Flere nuancer på paletten

Ikke færre end fire nye ministre skal have kontor på Asiatisk Plads efter valget, så ministeriet har travlt med at sætte nye skillevægge op. På grund af byggerodet har Claus Perregaard inviteret på formiddagskaffe i sin lejlighed midt i København, hvor han bor med sin kæreste og i perioder også sin datter på 15 år fra et tidligere forhold. Han er afslappet og tager sig god tid, til trods for at mobilen konstant vibrerer, og Villy Søvndal står foran sin rigtige debut som minister, når Kinas udenrigsminister aflægger officielt besøg, med møde og efterfølgende middag, i København senere samme dag.

Kolleger og samarbejdspartnere beskriver da også Claus Perregaard som en stilfærdig, troværdig og analytisk stærk person, der altid optræder ordentligt og ydmygt og bevarer det kølige overblik, også når bølgerne går højt. Selv mener han, der skal føjes flere nuancer til paletten.

“Temperament har jeg masser af, især hvis nogen bliver behandlet dårligt eller forkert. Og selvom jeg har en vis akade-

misk stringens, er intuitionen et vigtigt arbejdsredskab for mig som rådgiver. Jeg kan godt plædere for den mere bøvlende vej, hvis min mavefornemmelse siger mig, at det er det rigtige”, forklarer han.

Lort på fingrene

En solid middelklasseopvækst og en privatskoleuddannelse i Nordsjælland pegede ikke entydigt i retning af en karriere i Socialistisk Folkeparti. Men den sociale indignation blev for alvor vakt, da han et halvt år efter studentereksamen tog arbejde på psykiatriske afdelinger på Långbro og Nacka sygehuse i Sverige og senere, mens hans læste på RUC, tog studiejob som plejer på forskellige døgninstitutioner i Danmark.

“Arbejdet blandt psykisk syge og udsatte børn åbnede mine øjne. Distriktspsykiatrien havde slået fejl, der var en fatal mangel på plejepersonale, og svage grupper af mennesker, der i forvejen var helt ude i tovene, blev budt nogle helt urimelige forhold. Jeg blev optaget af social retfærdighed, og det var den direkte årsag til, at jeg meldte mig ind i SF”, forklarer Claus Perregaard.

På RUC gjorde han sine studier færdige i år 2000. Og selv om han var aktiv i oprettelsen af universitetets nye filosofi-studium og nok havde en forskerkarriere i tankerne, fik hans historievejleder ham overbevist om noget andet.

“Han mente, jeg skulle ud og have lort på fingrene”, griner Claus Perregaard.

Afvejer alle hensyn

Han tog imod sin vejleders råd og bød sig til som ressourceperson i forskelligt udvalgsarbejde i SF's bagland.

“Selvom jeg har en vis akademisk stringens, er intuitionen et vigtigt arbejdsredskab for mig som rådgiver. Jeg kan godt plædere for den mere bøvlende vej, hvis min mavefølelse siger mig, at det er det rigtige”.

BLÅ BOG

Navn: Claus Perregaard

Alder: 41 år

Job: Spindoktor for udenrigsminister Villy Søvndal

Uddannelse: Cand.mag. i historie og filosofi fra RUC i år 2000

Privat: Bor med sin kæreste og teenagedatter på indre Nørrebro i København

Kendetegn: Slidstærk, temperamentsfuld, holdningsbåret

Forholdet mellem sprog og virkelighed optog ham, mens han skrev sit speciale. Det er et forhold, der fortsat optager historikeren og filosofen, når han diskuterer taler, debatindlæg og politiske udmeldinger med sin chef.

“Blot fordi vi symboladet nedlægger Integrationsministeriet, fjerner vi jo fx ikke problemerne med integration, hverken starthjælpen, sprogbarriererne eller den racisme, som de unge mænd med indvanderbaggrund oplever, hver gang de vil ind på et diskotek. Når jeg arbejder på udtalelser eller skriver på politiske oplæg, er jeg uhyre opmærksom på, hvilke ord vi forstærker eller devaluerer med, når vi lancerer vores politik. Og så prøver jeg altid at knytte politiske situationer til oplysningstankerne, fx når vi i SF hæver ytringsfriheden over pressefriheden under Muhammed-krisen, eller når vi diskuterer, hvorfor et burka-forbud giver mening i en fransk kontekst, men ikke i en dansk”, forklarer spindoktoren.

Intellektuelt er hans nye job rasende interessant. Men hvorvidt diplomatiet er Claus Perregaards fremtidige metier, er mere tvivlsomt.

“Det er meget nemmere at stå ved siden af og holde fanen højt, end det er at skulle afveje alle hensynene og passe på med den mindste uoverlagte formulering, hver gang man åbner munden. Når det så er sagt, så er jeg naturligvis den første til at glæde mig over, at der er kommet en ny bærende holdning i dansk politik. Det slog mig fx forleden, da jeg sad i sminken i DR og hørte Villy Søvndal forklare sin Afghanistan-politik for Deadlines seere på DR2. Når ens job er så holdningsdikeret, som mit jo er, føles det svært tilfredsstillende, at en ny tone er slået an i debatten”. <<

Verden på formler er en række korte artikler om en fysisk, matematisk eller kemisk formel, der har haft afgørende indflydelse på vores opfat-

telse af verden. Hvem udviklede formelen? Hvad betyder formelen konkret? Under hvilke omstændigheder blev den til? Hvordan blev den modtaget

i samtiden? Og hvad har den betydet for udviklingen af den verden, vi kender i dag?

Serien er en fortsættelse af de artikler, der blev bragt i

Magisterbladet nr. 1-11/2010. De kan læses på www.magisterbladet.dk. Der bringes en artikel i hvert nummer frem til jul.

Redaktionen

Niels Bohr (1885-1962), dansk fysiker.

$$E_n - E_m = h \cdot f$$

Niels Bohr var 28 år og – finansieret af et stipendium fra Carlsberg Fondet – forskningsassistent for den engelske atomfysiker og nobelpristager Ernest Rutherford på universitetet i Manchester, da han i 1913 offentliggjorde sin atommodel, hvoraf ovenstående formel er et hovedelement.

Bohrs atommodel var en overbygning på Rutherfords kort forinden fremsatte teorier om, at næsten hele atomets masse er koncentreret i en atomkerne. Ifølge Bohrs atommodel bevæger elektronerne sig omkring atomkernen i faste baner, ligesom planeterne i solsystemet bevæger sig rundt om solen. Af samme grund kalder man det populært for en “planetmodel”, forklarer Helge Kragh, der er professor i videnskabs- og teknologihistorie ved Aarhus Universitet.

Ny viden om atomet

Det epokegørende nye ved modellen var, at Bohr som den første beskrev, hvordan elektronerne bevæger sig. Han brugte nyudviklede kvanteteorier til at lave en model af atomet, hvor elektronerne kun kan befinde sig i stationære baner.

Bohr mente, at et atom eksisterede i forskellige energitilstande, og at disse tilstande kun kunne antage bestemte værdier. Samtidig postulerede han, at en elektron, der bevæger sig i en bestemt afstand

rundt om atomkernen, på et vist tidspunkt spontant vil flytte sig til en anden stationær bane, og at den, når det sker, vil udsende lys med en bestemt bølgelængde.

“Formlen fortæller i al sin enkelthed, at energiforskellen mellem de to stationære baner er proportional med frekvensen af det udsendte lys. Formlens venstreside beskriver energiforskellen. E_n er energiforskellen for den n 'te bane, mens f et på højresiden er lysets frekvens og h et den såkaldte Plancks konstant, hvilket signalerer, at det er et kvantefysisk system”, siger Helge Kragh, og slår fast, at Niels Bohr på den måde var den første til at erkende, at de på det tidspunkt relativt nyudviklede kvanteteorier havde noget at gøre med atomfysik – det vil sige, at atomets struktur kunne forklares ved hjælp af kvanteteori.

Mistro i samtiden

Bohrs atommodel blev imidlertid mødt med en betydelig mistro i samtiden, og det undrer ikke Helge Kragh.

“Det er ganske mærkeligt, at elektronens spring fra en bane til en anden sker spontant og uden nogen årsag, og at man ikke på forhånd kan forudsige, hvilken anden bane den vil springe til. Det var et direkte opgør med den fasttøm-

rede holdning inden for naturvidenskabens om, at alle hændelser har en årsag. Det holdt pludselig ikke længere stik i atomernes verden. Og det var et chok for mange videnskabsfolk”, siger Helge Kragh og tilføjer, at Bohrs teori om spontane elektronspring i atomet blev påvist i midten af 1920'erne med lanceringen af kvantemekanikken.

Forudsætning for it

Man kan ikke overdrive betydningen af Bohrs atommodel, som er en afgørende brik i forståelsen af atomerne, som alting i verden består af – og en direkte forløber for kvantemekanikken. Mere specifikt har atommodellen fået stor betydning inden for spektroskopien og er fx en forudsætning for, at man i dag kan bestemme en fjerntliggende stjernes indhold af grundstoffer ved at analysere det lys, den udsender.

“Bohrs atommodel er ren grundvidenskab, men har alligevel ændret verden fuldstændig. De processer, som integrerede kredsløb bygger på, er baseret på kvantemekanik, som udspringer af atommodellen. På den måde er den indirekte en forudsætning for al den informationsteknologi, som vores samfund bygger på i dag”, slår Helge Kragh fast. <<

Kør bil med LB

Har du styr på din bilforsikring?

Du kan her se prisseksempler på en bilforsikring i LB, hvis du er elitebilist og bor i postnumrene 6040, 7900, 8300 og 9240. Prisen dækker over en helårlig betaling med en selvrisiko på 5.420 kr. i 2011:

Skoda Fabia 1,4
årlig pris = 3.356 kr.

Kia Cee'd 1,6 diesel
årlig pris = 3.609 kr.

Toyota Aygo 1,0
årlig pris = 3.119 kr.

Mazda 2 1,2
årlig pris = 3.356 kr.

En bilforsikring hos LB giver dig klare fordele:

- Forsikringen stiger ikke i pris efter skader
- Du bliver allerede elitebilist efter fem års skadefri kørsel
- Tilvalg: Billig vejhjælp og friskadedækning
- Aldersrabat: Kaskoprisen reduceres med 6, 15 og 20% når din bil er fyldt 5, 10 og 15 år.

Du skal tegne LB's attraktive Indboforsikring, for at kunne tegne den billige bilforsikring. Læs mere på www.lb.dk

LÆRERSTANDENS BRANDFORSIKRING G/S

Projektledere stormer i stressfælde

Fuld fart og håret tilbage. Projektledere har ekstrem høj risiko for stress. De stormer direkte i den farligste stressfælde af dem alle: Ansvar uden indflydelse. Her er din guide til overlevelse.

En morgen ringer Danmarks statsminister til dig med en god nyhed. Efter nøje udvælgelse blandt alle borgere er valget faldet på dig. *Du* skal bygge broen til Femern. Nationens øjne hviler på dig. Du kan se frem til en stor bonus. Til at løse opgaven får du 100.000 kroner, 10 pædagoger og en måneds frist. Så skal broen være færdig.

Vil det være svært at sige nej?

Næppe.

Medmindre du er død af grin forinden, vil du nemt kunne forklare, at hverken penge, mandskab, tidsfristen eller dine egne kvalifikationer er gode nok til, at du

kan påtage dig opgaven. Altså tak, men nej tak.

Næste dag går du på arbejde ...

Vil elsker ansvar

Du har sikkert gættet fortsættelsen på historien. Se! Dér kommer han, din leder. Gænde hen imod dig med et smil på læben. Og ja. Netop *du* er udvalgt blandt alle dine kolleger til at lede et nyt projekt. Der er masser af ansvar, prestige og bonus. Desværre har han endnu ikke helt overblikket over ressourcerne. Men du vil få allokert medarbejdere. Helt sikkert. Dygtige folk alle som en. Penge er der også. Naturligvis. Tidsfristen

ligger ikke helt klar, men selvfølgelig vil du få en rimelig deadline. Det siger sig selv. Målet er jo at få succes.

Nu burde du falde ned af stolen af grin.

Nu burde du lytte til dine advarsels-horn, der dytter, båtter, skingrer og hyler.

Nu burde du sige: "Tusind tak. Hvor er jeg smigret. Lad mig tage stilling til det, når I er kommet lidt længere i processen".

Men nej. Du retter ryggen, smiler og siger: "Ja, det vil jeg rigtig gerne".

Normalt ser du dig for, inden du går over gaden. Normalt læser du kontrakter, inden du skriver under. Normalt tager du en frakke på, inden du går ud i frostvej.

Men ikke her. Næ nej. Fem sekunder tager det dig. "Ja, det vil jeg rigtig gerne".

Frygter du en fyring? Håber du på fremmelse? Længes du efter udvikling? Sikkert lidt af hvert. Men det er kun den halve sandhed. Vi skal længere ind i sindet.

Her er fælden

Majken Matzau er erhvervspsykolog og stressekspert med mange års erfaring fra både offentlige og private virksomheder. Hun har den anden halvdel af forklaringen på dit hovedkulde "ja".

"Vi elsker ansvar", siger hun.

Med ansvar følger udvikling, anerkendelse, spændende opgaver og frihed. Tror vi.

"I nogle tilfælde er det rigtigt, og så er projektledelse verdens bedste job. Det er en disciplin, der virkelig tiltrækker ildsjæle. Min erfaring er dog,

at ansvar og indflydelse alt for sjældent følges ad. Og så får man stress. Hvis man ikke har indflydelse på projektets mål, indhold, deadline, ressourcer og kompetencer, vil den ansvarlige projektleder typisk knokle endnu hårdere i et forsøg på selv at lappe hullerne i projektet".

Resultatet ser hun i sin praksis, når især unge projektledere sidder med tårer i øjnene, mens de fortæller om tiden, der er gået mellem deres første stolte "ja" til et projekt og den dag, hvor de brød sammen under vægten af arbejde, søvnmangel og bekymring.

"Folk oplever, at de har indflydelse, men ofte er den illusorisk. Man er afhængig af leverancer fra kolleger eller eksterne samarbejdspartnere, opgaven indeholder modsatrettede krav, ledelsen træffer ikke de nødvendige beslutninger, magtfordelingen er uklar og fører til personkonflikter. Og så videre. Det er mere almindeligt end ualmindeligt, at brikkerne ikke passer sammen, og at der hurtigt opstår en ubalance mellem ansvar og indflydelse. Jeg vil påstå, at netop den ubalance er den største kilde til stress i dag i dansk erhvervsliv".

Tidligt "ja" er farligt "ja"

Hendes ærinde er ikke at holde folk væk fra projektledelse. Men hun vil advare

mod de alt for hurtige ja'er. Hun vil have os til at forhandle rammerne, inden vi kaster os i armene på større ansvar.

"Fordi folk tror, at de har indflydelse, tror de også, at det er deres skyld, hvis projektet ikke når i mål. For at redde projektet arbejder de mere og mere. Vi er præget af en individualistisk tankegang, hvor vi tager så meget personligt ansvar, at vi glemmer at se systemet".

"Systemet" i stikord: Dit projekt er ikke formuleret af dig selv, men af en direktion eller en ledelse på højt niveau i organisationen. Ledelsen definerer målet, beskriver projektet, tildeler ressourcer i form af medarbejdere hentet i andre afdelinger. Eller en ekstern kunde definerer målet, og din egen ledelse tildeler ressourcer ud fra den pris, ordren er vundet på.

"I begge tilfælde er projektlederen uden indflydelse på rammen. Projektlederen kan ikke hyre og fyre. Projektlederen kan ikke skifte medarbejdere ud, hvis

de ikke er dygtige nok. Projektlederen kan ikke ændre på projektets målsætning, når der opstår problemer", siger Majken Matzau.

Skaf dig indflydelse

Så vidt problemet. Erhvervspsykologens løsning?

"At sige nej til at lede projekter, hvor man kan se, at mål, indhold, tidsfrister og ressourcer ikke hænger sammen. Inden da bør man naturligvis forsøge at skaffe sig indflydelse og forhandle om projektets vilkår. Men hvis man ikke kan få en indflydelse, der gør det muligt at løfte ansvaret, må man overveje at sige nej", siger Majken Matzau, vel vidende at det i mange brancher vil være svært at undslå sig og stadig bevare jobbet.

"Jo mere bevidst man er om de her mekanismer, jo tidligere kan man begynde at forhandle om projektets vilkår. Og jo mere sandsynligt er det, at man kan undgå det hårde "nej" til et projekt. Men skulle det endelig komme dertil, må man gøre op med sig selv, om man tør løbe risikoen for et sammenbrud. Jeg mener ikke, at et projekt kan være det værd". <<

HER BØR DU FORHANDLE

På tre punkter skal du være opmærksom, inden du siger ja til et projekt. Forsøg eventuelt at forhandle dem på plads. Ellers må du overveje, om projektet er vigtigt nok til, at du vil risikere dit helbred.

1. **Autorisation.** Bliver du som projektleder forsynet med tilstrækkelig magt opad og indad? Har du opbakning fra styregruppen? Kan du vælge dine projektdeltagere? Hvis nej: Indled forhandling. "Kan Hansen komme med i gruppen?".
2. **Uddannelse.** Er du selv godt nok klædt på både fagligt og personligt til at lede et projekt? Hvis nej: Indled forhandling. "Kan jeg få noget efteruddannelse i projektledelse?".
3. **Ressourcer.** Er det realistisk at indfri projektets mål med de timer, tidsfrister og ambitioner, der er beskrevet? Hvis nej: Indled forhandling. "Med en måned mere/to mand ekstra/opgraderet teknologi lyder det som en spændende opgave".

"Fordi folk tror, at de har indflydelse, tror de også, at det er deres skyld, hvis projektet ikke når i mål".

Hurtigere end lysets hastighed

Lysets hastighed i vakuum er den højeste hastighed i universet og kan ikke overskrides. Den forestilling, som blandt andet ligger til grund for Albert Einsteins relativitetsteori fra 1905, kan nu være endegyldigt brudt sammen. Og med det nedbrud kan der stilles et stort spørgsmålstegn ved vores opfattelse af naturen og universet. Det sker, efter at forskere ved CERN i Geneve i Schweiz og OPERA-projektet i Grand Sasso i Italien i slutningen af september annoncerede, at de har målt partikler, der bevæger sig med en hastighed hurtigere end lysets.

Annonceringen er intet mindre end sensationel, forklarer professor ved Niels Bohr Institutet Jens Jørgen Gaardhøje, som også er gruppeleder på projektet ALICE ved CERN.

“Siden 1905 har vi i videnskaben ellers været overbeviste om rigtigheden af Einsteins tese om, at lysets hastighed skulle være den højest opnåelige hastighed. Og indtil nu har man ikke kunnet måle en hastighed eller et signal, som var hurtigere”, siger Jens Jørgen Gaardhøje.

Partiklerne skulle have nået en hastighed på cirka seks kilometer per sekund højere end lysets hastighed, der er 299.792.458 km/t. Forskerne har ledt og ledt efter fejl, som skulle kunne afvise forsøgets opsigtsvækkende konklusioner, men de har endnu ikke kunnet finde nogen.

Vidtrækkende opdagelse

OPERA-projektet blev oprindeligt bygget for at kunne måle neutrino-oscillationer. Neutrinoer er partikler, der vekselvirker ekstremt svagt med andre partikler og stof, og som derfor er meget svære at detektere. I OPERA-eksperimentet bliver neutrinoerne skabt på CERN ved at skyde protoner på grafit. De

neutrinoer, som derigennem bliver produceret, sendes mod Grand Sasso-tunnelen, hvor man kan måle ankomsttiden og tælle antallet af neutrinoer, som kommer frem. Med moderne teknik som satellitter og gps er det lykkedes at måle afstanden mellem CERN og Grand Sasso til 732 kilometer ekstremt præcist – faktisk med en præcision på ned til 20 centimeter, forklarer Jens Jørgen Gaardhøje. Samtidig bestemmes den tid, som neutrinoerne har været undervejs, med en præcision på cirka 10 milliarddele af et sekund. Det har gjort det muligt at bestemme hastigheden med meget stor præcision.

“Forskerne har fundet ud af, at neutrinoerne kommer cirka 60 milliarddele sekund hurtigere frem, end de burde på den afstand. Det ser altså ud, som om neutrinoerne bevæger sig hurtigere end lysets hastighed med 2/100.000 dele af et sekund. Dette er en fundamental og meget vidtrækkende opdagelse, hvis målingen ellers er korrekt”, siger Jens Jørgen Gaardhøje.

For nogle år siden ledte opdagelsen af neutrino-oscillationer frem til, at neutrinoer måtte have en masse. Den opdagelse førte til en Nobel-

pris. Derfor var forventningen, at neutrinoer burde bevæge sig langsommere end lyset, der ingen masse har. Men tværtimod ser det ud til, at de bevæger sig hurtigere. Der kan vise sig at være fejl ved disse målinger, men forskerne har arbejdet på det og dobbelttjekket i månedervis, og nu fremlægger de altså resultaterne og metoden. Nu må andre forskere så se, om de kan finde en anden forklaring eller eventuelle fejl.

“Er opdagelsen sand, vil det røre ved et dogme, vi har haft i over 100 år. Det åbner princip-

“Er opdagelsen sand, vil det røre ved et dogme, vi har haft i over 100 år”, siger Jens Jørgen Gaardhøje, professor, Niels Bohr Institutet, og gruppeleder på projektet ALICE ved CERN.

Einsteins relativitetsteori kan blive sparket til hjørne, efter at forskere sensationelt har målt partikler, som bevæger sig hurtigere end lysets hastighed. Det åbner for seriøse forestillinger om kommende tidsrejser.

pielt op for, at en genstand kan bevæge sig hurtigere end lysets hastighed.

Det vil bryde den øvre begrænsning, som vi ellers har regnet med, og som er indbygget i samtlige modeller”, siger

Jens Jørgen Gaardhøje.

Tidsrejser

Opdagelsen kan få betydning af nærmest science fiction-mæssige proportioner. Det åbner nemlig op for alvorlige scenarier som muligheden for at gennemføre rejser frem eller tilbage i tiden. Opdagelsen kan føre til konklusioner om, at hvis lysets hastighed har ændret sig gennem tiden, kan tidsskalaen for universets udvidelse også vise sig at se anderledes ud.

“Det vil betyde en revolution i fysikkens verden. Det åbner op for et galleri af spekulationer, som folk ellers har holdt sig fra, fordi Einsteins relativitetsteori er så gennemprøvet”, siger Jens Jørgen Gaardhøje.

Einsteins generelle relativitetsteori er – mere end Newtons teori om hastighed – en generel

teori, som blandt andet forklarer fænomener, som at rummet krummer omkring store stjerner og tid. Einsteins teori kan dog nu vise sig at være ufuldstændig, og det åbner op for store spekulationer, som måske fører til nye store erkendelser og opdagelser.

“Hvis det viser sig, at visse partikler kan bevæge sig hurtigere end lyset, vil det få afgørende indflydelse på fysikken, men vi må vente og se, om resultaterne kan eftergøres – gerne af andre forskerhold med andet udstyr, før vi kan forkaste det nuværende fundament”, siger Jens Jørgen Gaardhøje.

Der forestår nu et seriøst videre videnskabeligt arbejde med at fastslå, om målingerne rent faktisk viser hastigheder, som er hurtigere end lysets hastighed. Målingerne er meget komplicerede, og derfor kan der gå en årrække, før det endeligt kan fastslås, om disse nye opdagelser er en videnskabelig kendsgerning eller ej. Det leder tankerne hen på Einsteins egen relativitetsteori, som blev fremsat i 1915, og som førte til en revision af Newtons gravitations-teori, men som først blev bredt accepteret i 1919 i forbindelse med en solformørkelse, der rent faktisk gjorde det muligt at måle lysets afbøjning omkring solen.

«

“Det vil betyde en revolution i fysikkens verden. Det åbner op for et galleri af spekulationer, som folk ellers har holdt sig fra, fordi Einsteins relativitetsteori er så gennemprøvet”.

Sidste frist for debatindlæg til nr. 18 er mandag den 7. november kl. 10. Debatindlæg sendes til magisterbladet@dm.dk. Indlæg må maksimalt være på 3.000 tegn inklusive mellemrum. Er et debatindlæg for langt, vil det blive forkortet af redaktionen. Længere indlæg i form af kommentarer eller kronikker bringes efter aftale med redaktøren.

FRA TRE ÅR TIL TIDSUBEGRÆNSEDE – REPLIK TIL FORMANDENS LEDER

I Magisterbladet nr. 16/2011 hedder det både i formandens leder og i artiklen "Tillykke til de nye ministre", at universiteterne gerne skulle få flere basismidler tilført og få lov til at indskrænke antallet af tidsbegrænsede stillinger. To sammenhængende forslag, hvis det skal batte noget. Men det ville være forfjålet ikke at starte med nogle første skridt til at konvertere tidsbegrænsede stillinger til tidsubegrænsede.

Efter sigende er der så småt ved at komme gang i vedtagelsen af en ny ekstern lektor-aftale, der skal til for at implementere denne for længst besluttede mulighed. Men i sidste overenskomst var der også en lille fornyelse, der kvalitativt overgår de eksterne lektorater, nemlig stillinger for videnskabelige assistenter med fulde overenskomstmæssige rettigheder, herunder pensionsbidrag. Tidslen i denne buket er kun, at de er absolut limiterede til 3 år. Hvad med at gøre dem tidsubegrænsede som en slags kvotastillinger med et antal timer pr. uge, så folk slipper for aktivering? Vi er nogle stykker på RUC, der har prøvet lykken, men nu står for skud.

Rolf Czeskleba-Dupont, mag.scient. et lic.samf., bestyrelsesmedlem i D-VIP-foreningen på RUC og klub 7/DM

VALG TIL PENSIONISTSEKTIONENS BESTYRELSE

Alle medlemmer af DM Pensionist har allerede modtaget eller modtager en af de nærmeste dage en stemmeseddel til valg af bestyrelse for sektionen. Alle stemmeberettigede har maksimalt tre stemmer at fordele på forskellige kandidater.

Undertegnede vil anbefale, at man stemmer på Henrik Hagemann og Hans Fuglsang. Jeg har opfordret disse to markante medlemmer til at gå ind i bestyrelsesarbejdet.

Henrik Hagemann er tidligere rektor, medlem af Dansk Sprognavn, medlem af bestyrelsen i Foreningen Norden m.m.

Hans Fuglsang er tidligere studielektor, formand for Seminaresektionen, da den eksisterede, formand for religionslærerne m.m.

Pensionistsektionen vil i givet fald få stor gavn af disse nye i bestyrelsen.

Vagn Mathiasen, tidligere formand for DM Pensionist

MP PENSIONS BESTYRELSE SKYLDER OS EN FORKLARING

MP Pension fik en ny formand i sidste måned. Den tidligere formand afgik efter "grundige personlige overvejelser", kan jeg læse på MP's hjemmeside. Hvorfor næstformanden også gik af, oplyses ikke!

Samme dag lægges en henvisning til en anden pressemeddelelse ud på MP Pensions hjemmeside. I denne beskriver UniPension problemer med en "fastholdelsesbonus" til den tidligere direktør. Det nævnes, at aftalen "måske er ugyldig og i strid med lovgivningen". MP's medlemmer oplyses også om, at sagen er blevet vurderet af to af landets største advokatfirmaer, som ikke er enige. Hvilken mening kassens egne højtlønnede jurister har om sagen, oplyses ikke.

Der omtales "flere mulige fejl og ansvarlige til den kontrakt", som er stridens æble, og det antydes direkte i UniPensions pressemeddelelse, at gældende tegningsregler ikke er overholdt. Kendskab til tegningsregler burde være et minimumskrav for såvel en direktør som formændene i pensionskasserne.

Jeg har svært ved at tro, at de to pressemeddelelser, der kom samme dag, ikke har en sammenhæng.

Da den afgående formand intet sagde om en fastholdelsesaftale på MP's generalforsamling, som er det rette forum for at give MP's medlemmer oplysninger om lønforholdene i pensionskassen, vil jeg opfordre den nye formand til her i bladet at komme med en redegørelse for, hvad der reelt er sket, og den afgående næstformand til at forklare, hvorfor der er valgt en ny næstformand.

Søren Wium-Andersen

SVAR 1 FRA MP PENSIONS AFGÅEDE NÆSTFORMAND, HENNING SØRENSEN

Søren Wium-Andersen undrer sig over to pressemeddelelser om MP Pension: "Pensionskasser til Finanstilsynet om direktørløn" og "Ny formand i MP Pension". Den forundring kan jeg godt forstå. Lægger man dem sammen, får man det indtryk, at jeg er skyldig i noget odøst, når jeg væltes som næstformand, at den hidtidige formand, Sigrid Jørgensen, "træder tilbage" grundet "den meget krævende post som bestyrelsesformand", og at Erik Bisgaard Madsen, prodekan ved Københavns Universitet og formand for den ene af de tre pensionskasser i administrationsfællesskabet Unipension, PJD, skal rede nogle tråde ud om den nu afgående direktørs løn. Den historiske sandhed er noget anderledes.

Ifølge pressemeddelelsen om direktørens løn har de tre formænd (medio april 2011) besluttet, at den nu fratrådte direktør, Erik Adolphsen, skal have et markant yderligere vederlag ud over de velkendte 1,4 mio. kr. i årsløn. De tre alene underskriver en tillægskontrakt uden at meddele bestyrelse og medlemmer på generalforsamlingen herom og overtræder dermed:

1) Lov om Finansiell Virksomhed, § 77 a, stk. 1 om variable lønde, § 66 om tegningsret, der kræver mindst to bestyrelsesmedlemmers signatur, § 77 d, stk. 1 om en generalforsamlings godkendelse af en sådan lønpolitik og 77 d, stk. 2 om informering af hver pensionskasses generalforsamling om den faktiske markante lønforbedring for direktøren.

2) MP Pensions vedtægt § 11, stk. 1 om ansættelse af direktion og § 14, stk. 2 om tegningsregler.

3) Forretningsorden punkt 6.14 om informering til bestyrelsen om direktørens lønstigning, punkt 4.3 om bestyrelsens godkendelse af budgetudvidelser, 2.1.3 om formandens informationspligt i forhold til bestyrelsen og 2.1.2 om formandens ansvar for, at regler i lovgivning og vedtægter overholdes.

Pressemeddelelserne fortæller således ikke medlemmerne/offentligheden den fulde historie og anbringer mig i et uheldigt lys. Når erfaringstunge formænd og en kompetent direktør overtræder gældende bestemmelser og har problemer med at erkende det, så er det for mig at se et udtryk for en usund kultur. Den må vi drøfte internt i bestyrelserne og med medlemmerne på generalforsamlingen. For hvis vi ikke klart og præcist tager afstand fra en sådan adfærd, bevæger vi os fra at være ansvarlige til at blive medskyldige.

Det er vigtigt at få orden i eget hus, fordi pensionsverdenen står over for to strategiske udfordringer. Den ene er et øget organisatorisk samarbejde blandt pensionskasser (bofællesskab, administrationsfællesskab eller egentlig fusion) for at høste stordriftsfordele. Den anden er det politiske ønske om, at den enkelte lønmodtager selv skal kunne vælge pensionsinstitut, hvor et medlemskab i dag er tvunget. MP Pension skal altså i fremtiden konkurrere med andre pensionsinstitutter om magistre, gymnasielærere og psykologers gunst. Derfor skal vi have troværdighed og orden i eget hus.

Henning Sørensen, medlem af MP Pensions bestyrelse, cand.mag., cand.scient.pol., lic.merc. (ph.d.)

SVAR 2 FRA MP PENSIONS NYVALGTE FORMAND, ARNE GRØNBORG JOHANSEN

Som ny formand for MP Pensions bestyrelse skal jeg hermed besvare begge ovenstående læserbreve.

Søren Wiium-Andersen rejser, i anledning af at formandskabet i MP Pension er blevet udskiftet, spørgsmålet om, hvorfor Henning Sørensen er gået af som næstformand for at blive menigt bestyrelsesmedlem. Svaret er for så vidt enkelt, for det skyldes, at bestyrelsen har besluttet at nykonstituere sig med såvel ny formand som ny næstformand. Tina Mose har efter sædvanlig demokratisk beslutning taget over som næstformand efter Henning Sørensen.

Angående spørgsmålet om fastholdelsesbonus til den afdøde direktør, Erik Adolphsen, er det korrekt, at vi har konstateret nogle problemer i forhold til gældende regler. Vi har derfor taget kontakt til Finanstilsynet og har den 13. ds. haft et møde med tilsynet, hvor sagen blev drøftet. Finanstilsynet oplyste, at der nu bliver udarbejdet en indstilling til tilsynets direktion, så vi forventer nyt fra tilsynet inden udgangen af denne måned.

Henning Sørensen giver i sit læserbrev udtryk for, at pressemeddelelsen på pensionskassens hjemmeside ikke fortæller medlemmerne den fulde sandhed. Vi har åbent informeret vores medlemmer og faglige organisationer om problemstillingen, men den fulde historie kender vi netop først, når Finanstilsynet, som er vores tilsynsmyndighed, har taget stilling til sagen. Det er normal praksis, når myndigheder er involveret i en sag, og når vi kender den fulde historie, vil vi naturligvis informere vores medlemmer via pensionskassens hjemmeside www.mppension.dk.

Arne Grønberg Johansen, formand for MP Pension

»

DM, Det Kongelige Bibliotek
og RÆSON inviterer til

Vidensfestival 2012

Medvirkende bl.a.:

- ~ Suzanne Brøgger, forfatter
- ~ Peter Øvig Knudsen, forfatter
- ~ Frederik Stjernfelt, professor
- ~ Uffe Østergaard, professor
- ~ Katherine Richardson, professor,
fhv. formand for Klimakommissionen
- ~ Vincent F. Hendricks, professor
- ~ Christoffer GuldbRANDSEN, filminstruktør
- ~ Lone Frank, videnskabsjournalist
- ~ Lars Bukdahl, digter og anmelder
- ~ Jan Grarup, pressefotograf
- ~ Katrine Wiedemann, instruktør
- ~ Ivar Gjørup, tegner og forfatter

**DM-medlemmer:
250,- kr. (normalpris 495,-)**

**for tilmelding se:
WWW.RAESON.DK**

Bag arrangementet står DM (Dansk Magisterforening), Det Kongelige Bibliotek og Nyhedsmagasinet RÆSON. Medlemmer af DM får rabat – også på billetter til ledsagere (dog max 2).

DESIGN: 2KROGH AS

Vidensfestival

>>

GENMÆLE MOD GENMÆLE

Med hensyn til interviewet med Tom Buk-Swienty, "Genmæle fra graven", i Magisterbladet nr. 16/2011 vil jeg bare gøre opmærksom på, at jeg har anmeldt bogen i TEMP – tidsskrift for historie (nr. 1, 2010, s. 185-197). Som jeg læser "Genmæle fra graven", er det langt hen ad vejen et genmæle og kommentar til den anmeldelse (og måske andre, som jeg ikke kender). Min anmeldelse er kritisk i forhold til enkelte momenter i bogen, men især den måde Buk-Swienty har brugt medierne på. Til selve interviewet i Magisterbladet blot dette: "Holy shit" har været overskrift på alle de interviews, Tom Buk-Swienty har givet siden lanceringen af "Dommedag Als" sidste år. Således også i denne udgave. I forhold til tidligere er det nye i dette interview, at det nu ikke længere er opdagelsen af et brev i Christian X's arkiv, som Buk-Swienty igen og igen har fremhævet, at han er den første, der har fået adgang til, der er holy shit-opdagelsen. Brevet er, som det fremgår af anmeldelsen, publiceret for længe siden. Nu er holy shit-opdagelsen derfor ikke længere brevet, men reaktionen på brevet, men holy shit ikke desto mindre. Det finder jeg interessant. For det andet: Buk-Swienty fastholder, at hans beskrivelse er ny, fordi sagsforholdet enten er beskrevet overfladisk eller begravet dybt inde i gamle forskningsværker. Giver det mening? For det tredje: Mediedækningen, herunder forsiden i Politiken, kan man kun ønske tillykke med. Hverken jeg eller andre, der har villet stille spørgsmålstegn ved nogle af påstandene i "Dommedag Als", har kunnet få noget som helst optaget i Politiken. Og sidst: Hvis bøgerne om 1864 rammer plet i forhold til tidsånden, hvad skal vi så slutte om Øvigs bøger om Blekingegadebanden og tidsånden? Jeg forstår ganske enkelt ikke dette behov for at forklare succesen for to velskrevne historiebøger med mere end det. Og til allersidst: Der er mange historikere, som skriver rigtig godt. Det gjorde de også, før Tom Buk-Swienty udgav sine bøger.

Claus Møller Jørgensen, lektor, ph.d., Aarhus Universitet

DM TÆT PÅ MEDLEM NR. 40.000

I DM stiger spændingen. Vi holder ikke vejret, men vi tæller. Ivrigt. Dag for dag. Hvem skal have et års gratis medlemskab af DM? Seneste tælling: 39.946 medlemmer.

DM er på vej mod sit medlem nr. 40.000. Eller rettere: Medlem nr. 40.000 er på vej mod DM.

Ligesom medlem nr. 39.999 og 40.001 og alle andre nye medlemmer vil medlem nr. 40.000 være hjerteligt velkommen. Det runde tal bliver markeret.

"Jo flere medlemmer DM har, desto bedre service kan vi tilbyde. Derfor bliver det en festlig dag både for DM's medlemmer og for os, der arbejder i DM til daglig", siger DM's formand, Ingrid Stage.

Hun vil personligt sige velkommen til medlem nr. 40.000, der får det første år af sit DM-medlemskab helt gratis.

Alene i løbet af det seneste år har DM fået omkring 2.000 nye medlemmer. Især studerende og oftest administrativt ansatte har fundet vej ind i fællesskabet. I dag er DM den største fagforening i danske kommuner.

Hvorvidt medlem nr. 40.000 vil vise sig at være studerende, forsker, underviser eller noget helt fjerde, ved vi selvsagt ikke endnu. Men snart. Først skal vi sige velkommen til nr. 39.947 og 39.948 og 39.949 og ... og ... *la*

DERFOR ER JEG AKTIV I DM

Foto: Henrik Kæstenskov

Karen Noeberg

Kandidat i billedkunst fra DPU i 2004 og i dramaturgi fra Aarhus Universitet i 1981.

Etablerede virksomheden NOEBERG VIRKSOMHEDS-SCENOGRAFI i 2006.

Formand for Sektionen for Freelancere og Selvstændige i DM.

For mig er det lidt af et paradoks – hvorfor være medlem af en faglig organisation som Dansk Magisterforening, der i sin grundtanke jo er en lønmodtagerorganisation?

Fordi nye tider kræver nye tanker – og et arbejdsmarked baseret på en ren løngiver/modtager-tænkning er under

forandring. Derfor finder jeg det interessant, om det er muligt for DM at transformere sig til en ny struktur, der tager højde for en virkelighed, vi endnu knap kender til.

På det nære plan handler det om, at jeg som menneske ikke er en isoleret enhed, men udvikles i samspil med min omverden. Det samme gælder min virksomhed. Som udgangspunkt findes der mange virksomhedsrelaterede fællesskaber, jeg som sådan lige så godt kunne være en del af. Men i Sektionen for Freelancere og Selvstændige møder jeg en

atmosfære af nysgerrighed og åndeligt overskud, der rækker ud over den fakturérbare virkelighed. Så det er ganske enkelt forbundet med både glæde og udvikling at være en del af bestyrelsen i sektionen.

Kunne du også tænke dig at være aktiv i DM? Ring eller skriv til DM's formand, Ingrid Stage på 38 15 66 01 eller is@dm.dk.

Men mest af alt hader jeg den aura af nederlag og fiasko, der klæber til det at være arbejdsløs. (...) Hvor længe endnu skal vi forlange, at det er den enkelte, der tilfældigvis er ramt, der skal bære hele byrden selv – og helst med et muntert smil på læben?

DERFOR HADER JEG AT VÆRE ARBEJDSLØS

I 1980'erne, da jeg kom ud af gymnasiet, var Danmark i krise. Her var både høj ungdomsarbejdsløshed og skrap adgangsbe- grænsning til de videregående uddannelser. Tusinder af unge, som søgte ind på en uddannelse, blev hvert år afvist.

Selv om mit karaktergennemsnit dengang var for lavt til at komme ind på en uddannelse, lykkedes det mig senere at kæmpe mig ind på universitetet. I dag har jeg en ph.d. i humanistisk sundhedsvidenskab. Alligevel kan jeg ikke bruge min uddannelse til noget. Jeg har nu sammenlagt stået uden job i mere end ni måneder og er derfor pr. definition "langtidsledig". Selv om det kun er et halvt år siden, at jeg stoppede i mit sidste job på almindelige vilkår, skal jeg derfor snart i to måneders "aktivering". I 35 timer om ugen skal jeg have undervisning og "sparring" i at skrive jobansøgning og cv. Hvis ikke jeg møder op, bliver jeg trukket i dagpenge.

Derfor hader jeg at være arbejdsløs. Jeg hader at have taget en lang uddannelse, at have knoklet med erhvervsarbejde under studierne, at have søgt utallige job i ind- og udland, fået afslag på den ene forskningsansøgning efter den anden, at stå med en kæmpe studiegæld og ringe udsigter til at komme i job. I særdeleshed ringe udsigter til et fast job med fast indtægt, tre måneders opsigelse og pension. Tværtimod har jeg udsigt til en lang årrække med skiftende projektansættelser, vikariater og dagpenge – hvis jeg da ikke ryger helt ud af dagpengesystemet og må "æde mursten" eller tigge på gaden.

Jeg hader hver eneste måned at skulle spekulere over, hvordan jeg får dækket hullerne i min økonomi. Hader at være tvunget til hver eneste uge at skulle søge mindst to job, også selv om jeg på forhånd ved, at jeg højst sandsynligt ikke kommer i betragtning til nogen af de stillinger, der tilfældigvis er ledige lige nu, fordi der er hundredvis af ansøgere, der er bedre kvalificeret og har mere erfaring med lige det job, end jeg selv har. Hader alligevel at få afslag, også selv om jeg, belært af er-

faringen, ikke engang har gjort mig særligt store forhåbninger om at få jobbet.

Men mest af alt hader jeg den aura af nederlag og fiasko, der klæber til det at være arbejdsløs. Måske det er derfor, der er så få, der står frem og fortæller om det? Det er dårlig "branding" at udstille sig selv som arbejdsløs.

I Magisterbladet nr. 15/2011 er der så rent faktisk en arbejdsløs, der tør stå frem. Kronikken er skrevet af Dorthe Klarskov Jørgensen, nyuddannet, arbejdsløs cand.mag. Kronikken handler om, hvordan man som arbejdsløs kan forsøge at tackle situationen "med optimisme og positivitet". Kronikken har allerede skabt vældig debat blandt DM's medlemmer. Herunder er kronikøren blevet kritiseret for at fremstille det at være arbejdsløs i et for rosenrødt skær. Men hvad er DM's egen holdning? Den synes underligt fraværende i debatten.

I fagforeningernes barndom var det arbejdernes sag, som fagforeninger kæmpede for. Bedre arbejdsmiljø, arbejdstidsregler, ferie, løn osv. Hvor står fagforeningerne i dag? Hvilke initiativer tager eksempelvis DM for at forbedre forholdene for os, der står uden job eller kun har en løs tilknytning til arbejdsmarkedet, fx som projektansatte, vikarer, freelancere eller timelønsansatte? Som løst tilknyttet arbejdsmarkedet har vi i sagens natur ingen rigtige pres-sionsmidler at true med. Hverken i det private eller det offentlige. Hvad gør fagforeningerne for at fremme vores sag?

At det er mere konstruktivt, hvis man som individ formår at tackle arbejdsløshed med optimisme frem for pessimisme og mismod, er det vanskeligt at argumentere imod. Men hvad gør vi på samfundsplan? Skal vi også her betragte arbejdsløshed som noget, vi hver især må tackle, som vi nu bedst kan? Eller skal vi erkende, at vi i perioder må regne med kriser i økonomien, hvor tusinder mister deres job? Hvor længe endnu skal vi forlange, at det er den enkelte, der tilfældigvis er ramt, der skal bære hele byrden selv – og helst med et muntert smil på læben? <<

Metro-Litteratur

Metro-Litteratur Konkurrencen nærmer sig sin afslutning. Juryen har allerede valgt et antal finalister, som er med i opløbet om at blive blandt de 13 vindere, hvis digte og noveller vil blive trykt i et oplag på 500.000 og uddelt gratis i Københavns Metro i løbet af november.

Finalisternes værker ligger på www.metro-litteratur.dk, hvor alle kan være med til at læse, diskutere og anmelde teksterne. Konkurrencens endelige afgørelse offentliggøres på Bogmessen i København den 11.-13. november i Forum.

LO-FAGBEVÆGELSEN SKAL FORNY SIG SELV

Offensiv nytænkning og omorganisering med besparelser og lavere kontingenter til følge er kravet til LO-fagbevægelsen, hvis den ikke vil tabe kampen til de gule fagforeninger eller til individualiseringsbølgen, skriver Ugebrevet A4. Konklusionen står at læse i bogen "Kollektiv handling", der blev udgivet som optakt til LO's kongres den 30. oktober.

I perioden 1995 til 2010 har LO-fagbevægelsen mistet 290.000 medlemmer, svarende til knap 25 %.

SOCIALE MEDIER GODT FOR ARBEJDET

Selv om det er ilde set hos de fleste arbejdsgivere, så sidder en del danskere og roder med Facebook, Twitter og blogs i arbejdstiden. Men nu viser en undersøgelse fra det hollandske analyseinstitut TNO, at de sociale medier rent faktisk kan være med til at få kreativiteten og evnen til at få nye idéer til at spire hos medarbejderne, skriver Magasinet Arbejdsmiljø. Undersøgelsen slog fast, at de, der brugte de sociale medier i arbejdstiden, også var dem, der oftest bidrog til fornyelse på arbejdspladsen.

“Jeg er sikker på, at de kvinder, som gerne vil hurtigt i gang med at arbejde, selv kan sikre en mere ligelig fordeling hjemme hos sig”.

Louise Schack Elholm (V), familieordfører, i Jyllands-Posten

KVINDER OG KOMMUNER

Kvinder med chefdrømme bør søge et job i landets kommuner, skriver Probona. Kommunerne er nemlig længder foran både regionerne og det private erhvervsliv, når det handler om at ansætte kvinder i topchefstillinger. Meget tyder samtidig på, at virksomheder med den største andel af kvinder i ledelsen klarer sig bedst, når der er uro på markederne. Kvinder tager nemlig ikke lige så mange chancer som mænd gør, og de har mere fokus på de langsigtede mål.

Læs mere om kvinder i ledelse på www.probona.com/psy.asp.

Leder: 36

To ud af tre: vanskeligt at blive hørt 37

Op ad bakke for medarbejderindflydelsen 38

Ny minister, nyt ministerium 40

Hårdknude og gennembrud 42

Bestyrelsesvalg til landsklubben 43

“Der er i høj grad tale om en kvalitetsøvelse”

Uddannelsernes autonomi, vidensbasering, grønthøsterbesparelser og hans vigtigste opgave. Interview med Morten Østergaard side 40-41.

Politisk dagsorden

Regeringsgrundlaget og samlingen af alle videregående uddannelser i et nyt uddannelsesministerium giver håb om en ny og mere ambitiøs dagsorden på vores område. Viljen til at prioritere vidensopbygningen i professionshøjskolerne vil blive afgørende for at legitimere institutionerne. De erklærede hensigter om at skabe fornyelse gennem dialog med folkeskolens parter vil forhåbentlig kunne mærkes også på vores område, så vi får den nødvendige professionelle tilgang til målsætningen om et kvalitetsløft.

Set fra vores synsvinkel er professionelt råderum en afgørende forudsætning for professionsudvikling. Det indebærer, at medarbejderne inddrages i beslutningsprocesser, og det indebærer, at medarbejderne får tilstrækkeligt gode rammer for udøvelsen af det professionelle råderum.

Den enstrengede ledelse, der er blevet set som en forudsætning for dannelse af stærke nye institutioner i professionshøjskoleloven, har nu virket i næsten fire år og har haft mulighed for at sætte en institutionel dagsorden i fokus. I den periode har det været "Op ad bakke for medarbejderindflydelsen". Artiklen i bladet viser heldigvis, at der er tegn på, at nogle ledere er nået frem til den erkendelse, at medarbejderne igen skal inddrages i beslutningsprocessen for at kvalificere den i mere professionel retning.

Rammevilkår for undervisning er gennem en årrække blevet fastlagt i lokalaftaler mellem ledelse og tillidsrepræsentanter. Aftalerne har haft karakter af en fælles tolkning af AC-overenskomstens bestemmelser, og som sådan er de ikke uforanderlige størrelser, men afhængige af økonomi, politiske dagsordener og medlemmernes ønsker om gennemskuelighed og klarhed omkring deres ændrede arbejdsvilkår.

Forhandlingerne om lokale arbejdstidsaftaler har dette år været betydeligt vanskeligere end de foregående år. Tillidsrepræsentanterne er blevet mødt med en dagsorden om besparelser og højere grad af fleksibilitet, italesat som et nyt ledelsesparadigme.

Besparelsesdagsordenen har resulteret i krav om en ned-sættelse af forberedelsesfaktor for undervisning og for vejledning. På de professionshøjskoler, hvor der i skrivende stund er indgået rammeaftaler på professionshøjskoleniveau (UCC, UC Lillebælt og UC Sjælland), er det lykkedes at fastholde en omregningsfaktor på 2,5 arbejdstime for en undervisningslektion på 45 minutter, mens spørgsmålet om vejledning er håndteret forskelligt. Dog alle steder med et resultat, medlemmerne har fundet tilstrækkeligt til at godkende aftalerne.

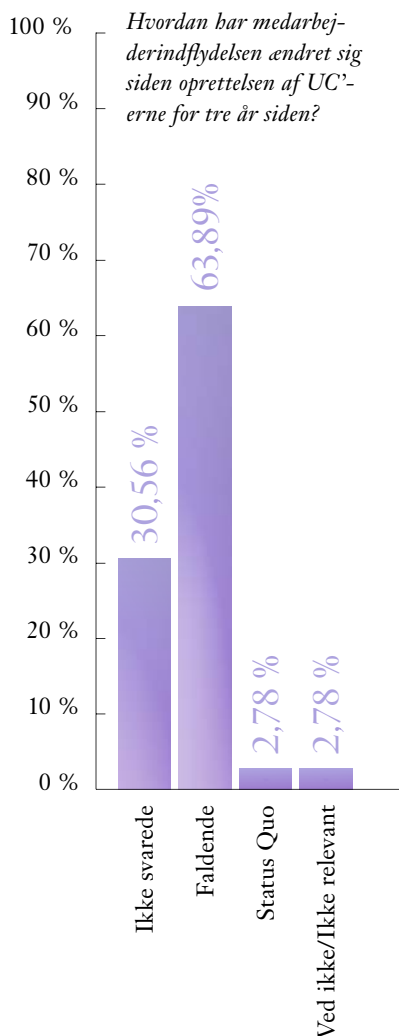
I Metropol er langvarige forhandlinger endt uden nogen aftale. Det har, på trods af at ledelsens institutionsmål har haft mange gode elementer, ikke været muligt at opnå enighed om en tekst, der har sikret medlemmernes rettigheder til at kunne disponere egen arbejdstid ud fra en tilstrækkelig klar aftale, hvor den enkelte kunne se egne vilkår for tildeling af arbejdstid til forskellige typer arbejdsopgaver.

Uanset om man når til enighed om en fælles tolkning af medlemmernes vilkår inden for AC-overenskomsten, er et godt og tillidsfuldt samarbejde omkring arbejdstilrettelæggelse afgørende for adjunktens og lektorens muligheder for at løfte det professionelle ansvar for de arbejdsopgaver, de varetager i uddannelse og udvikling.

Ligesom aktiv deltagelse i beslutningsprocesser og indflydelse på eget arbejde er en forudsætning for et professionelt kvalitetsløft.

Vanskeligt at blive hørt, siger to ud af tre

Udviklingen går den gale vej. To ud af tre ansatte oplever at have fået mindre medarbejderindflydelse, siden professionshøjskolerne blev etableret i 2007, viser ny DM-undersøgelse.

Det bliver mere og mere vanskeligt for medarbejderne på landets syv professionshøjskoler at blive hørt og taget med på råd, når der skal træffes beslutninger, som har indflydelse på deres vilkår og arbejdsindhold.

I en undersøgelse, gennemført i foråret af DM blandt tillidsrepræsentanter samt nuværende og tidligere formænd for pædagogiske råd, lærerråd og andre udvalg, angiver næsten 64 procent af de adspurgte, at deres indflydelse har været faldende de sidste tre år.

At tendensen går i den forkerte retning siden etableringen af professionshøjskolerne i 2007, overrasker ikke Hanne Schneider. Hun er lektor på Læreruddannelsen Zahle, medlem af bestyrelsen for DM Professionshøjskoler og har gransket tal og kommentarer i undersøgelsen, som bliver præsenteret i sit fulde omfang på tillidsrepræsentantmødet for DM Professionshøjskoler i starten af november.

“Men det kommer bag på mig, at problemet er så omfattende. Det er meget markant, at to ud af tre oplever, at det er blevet sværere at blive hørt og gøre sin indfly-

delse gældende. Undersøgelsen bekræfter, at professionshøjskolerne ikke er moderne demokratiske projekter”, mener Hanne Schneider.

“Størrelsen på de nye store organisationer sammenholdt med den topstyrede new public management-stil, der gennemsyrrer uddannelsesinstitutionerne, har tydeligvis nogle alvorlige konsekvenser for medarbejderindflydelsen”, kommenterer hun.

Og konsekvensen er, at de studerende risikerer at møde undervisere, der er langt mindre engagerede i deres arbejde, vurderer hun.

“Der sker en deprofessionalisering af ellers dygtige mennesker, hvis de ikke oplever at have en rimelig indflydelse på deres hverdag og på den faglighed, de skal praktisere. Jeg møder oftere end tidligere en resignation hos medarbejderne på professionshøjskolen. De vælger at fokusere på deres eget lille felt, fordi de enten ikke kan overskue det, der foregår på de store linjer, eller fordi de alligevel har opgivet at præge udviklingen. Så ender man med at gøre det, man skal. Ikke mere”, siger Hanne Schneider. <<

Læs også “Op ad bakke for medarbejderindflydelsen” på de følgende sider.

Op ad bakke for medarbejderindflydelsen

Snærende spilleregler og en voksende fysisk afstand til øverste direktion gør det vanskeligt for medarbejderne på professionshøjskolerne at få indflydelse på eget arbejde. På mange uddannelsessteder kæmpes der for at få lidt af autonomien tilbage.

Initiativer, som medarbejderne først bliver bekendt med, når de annonceres på intranettet. Konsulenter og projektledere, der pludselig popper op, uden at de ansatte er taget med på råd eller sågar er blevet introduceret til projektet. Skrivebordsafgørelser, der ikke tager højde for den praktiske og pædagogiske virkelighed blandt underviserne.

Der er langt til toppen, hvor beslutningerne træffes, på landets syv professionshøjskoler.

Det indre liv på de individuelle uddannelser lider under rækken af snærende spilleregler og et langt mindre selvstændigt råderum efter etableringen af mastodont-organisationerne i 2007. Det bekræfter flere lektorer på de uddannelser, som DM Professionshøjskoler har talt med for at få uddybet, hvorfor to ud af tre undervisere oplever, at deres indflydelse som medarbejdere er dalende.

Sten Larsen, der er lektor på Læreruddannelsen Zahle under UCC, er en af de mest kritiske. Han oplever, at han og kollegerne har svært ved at ranke ryggen i samspillet med en ledelse, der fysisk sidder mange kilometer væk.

“Der er en logik i, at vi som medarbejdere i en stor organisation bliver sat mere uden for indflydelse. Vi skal i dag forholde os til ekstra administrations- og udviklingslag, som intet har med vores dagligdag at gøre, og vi oplever gang på gang, at nye initiativer kører af sted, uden at vi bliver taget med på råd og kan præge beslutningen”, forklarer lektoren.

“Vi oplever gang på gang, at nye initiativer kører af sted, uden at vi bliver taget med på råd og kan præge beslutningen”.

Sten Larsen, lektor på Læreruddannelsen Zahle

“Det kan være svært at finde incitament til at give den en ekstra skalle, hvis vi ikke kan lave et socialt arrangement eller organisere en kollegial studietur oven på en slidsom arbejdsperiode uden at få grønt lys fra højeste sted. I gamle dage, altså for 10 år siden, var det læreruddannelsen over for staten. I dag er slagsmålene rykket inden for organisationens egne vægge. Nu er det os over for direktionen og bestyrelsen”, fortsætter han.

Langt til direktionen

Pædagoguddannelsen Storkøbenhavn under UCC har de seneste år været dobbelt ramt af fusioner. Først fusionen ind i professionshøjskolen UCC og dernæst en sammenlægning af

Højvangsseminariet i Glostrup og Ballerup Seminarium. Selv om der har været mange fine takter i fusionsstyregruppen og masser af frugtbare diskussioner om intentionerne med den nye fælles pædagoguddannelse, er oplevelsen af medbestemmelse vigende blandt medarbejderne. Det forklarer Mikkel Høgsbro, lektor i drama og tillidsrepræsentant-suppleant i Skovlunde.

“Det har været og er fortsat hårdt, det her, og det er ikke

blevet nemmere af, at vores bygninger tilmed har været angrebet af skimmelsvamp, hvilket har udsat den fysiske fusion, og at vi, som alle andre professionsbacheloruddannelser, kæmper med en elendig økonomi. Der er så lidt tid til udvikling og til at dyrke sine særlige kompetencer eller få lov til at fordybe sig i sit

“Godt nok har lærerrådet kun indstillingsret, men vi bliver hørt, og vi bliver brugt, og vi har et positivt samarbejde med en lydhør lokal ledelse”.

Jacob Buris Andersen, lektor og lærerrådsformand på læreruddannelsen under UC Syd i Haderslev

nerne med hensyn til at inddrage medarbejderne hele vejen op igennem systemet sådan set er til stede, med visionsseminarer og nedsættelse af forskellige centrale udvalg med medarbejderrepræsentation. Men de daglige afstande er simpelt hen blevet for store at skræve over, og det personlige råderum er meget mindre end tidligere. De pæne skåltaler bliver i professionshøjskolekonstruktionen nærmest umulige at efterleve”, siger TR-suppleanten i Skovlunde.

Bliver hørt og brugt

Stemningen er knap så negativ på læreruddannelsen under UC Syd i Haderslev, hvor lektor Jacob Buris Andersen er nyvalgt lærerrådsformand. Netop lærerrådet, som er blevet bevaret trods professionshøjskolefusionen, er en af grundene til, at medarbejderne her stadig oplever at have indflydelse på afgørelser, der vedrører den daglige tilrettelæggelse af deres arbejde.

“Godt nok har lærerrådet kun indstillingsret, men vi bliver hørt, og vi bliver brugt, og vi har et positivt samarbejde med en lydhør lokal ledelse”, siger Jacob Buris Andersen.

Der er stor opbakning til lærerrådets arbejde, og møderne, som ikke er obligatoriske og holdes kvartalsvist om aftenen, trækker som minimum 3/4 af staben hver gang.

“Især de tværfaglige forløb nyder godt af, at lærerrådet samler input og fagtraditioner fra forskellige områder. Også bachelorprojektet under læreruddannelsen har nydt godt af, at lærerrådet har følt et ejerskab for processen”, forklarer Jacob Buris Andersen.

På UC-niveau oplever også de ansatte på læreruddannelsen i Haderslev imidlertid, at det er op ad bakke for medarbejderindflydelsen.

“Alene regnskabsføringen sætter kraftige begrænsninger på vores frihed, fordi vi skal

lægge præcise skemaer et år frem i tiden, hvilket er noget nær umuligt med de mange nye arbejdsopgaver, der dukker op i løbet af et år”, fortæller Jacob Buris Andersen.

Lad os nu se

Men måske er nulpunktet nået. I hvert fald kan såvel Læreruddannelsen Zahle og Pædagoguddannelsen Storkøbenhavn berette om tiltagende forsøg på at få bedre gang i de interne samarbejder.

“2011 har været turbulent for Zahle og har blandt andet budt på overenskomststridig arbejdsnedlæggelse blandt underviserne. Selvom det var ulovligt, var det godt internt, at det kogte over på den måde, for det blev klart for alle, inklusive ledelsen, at organisationen falder fra hinanden, hvis ikke samarbejdet fungerer. Medarbejderne er nu i gang med at forholde sig til en 2020-vision for UCC om, hvilken slags uddannelsesinstitution vi skal være. Jeg vælger at se det som en reel kvalitetsproces, der endelig giver repræsentanter for lærerne og ledelsen en anledning til at snakke sammen. Lad os nu se”, siger lektor Sten Larsen fra Zahle.

Også Mikkel Høgsbro håber, at en opblødning er på vej.

“Alle mister lidt af deres egenart i en fusion. Den har vi alle skullet sluge. Det er også et faktum, at samtlige medarbejdere skal op i gear pga. økonomien, så de ydre forhold presser sig fortsat på. Når det er sagt, synes jeg som nævnt, at der er gode intentioner om at styrke samarbejdet og medarbejderindflydelsen inden for de givne økonomiske og strukturelle rammer. Som medarbejder vil jeg dog nok under alle omstændigheder insistere på at være med til at finde en ny balance mellem autonomi og “central top-down-styring””, siger TR-suppleanten på Pædagoguddannelsen Storkøbenhavn. <<

faglige områder. Vi skal kæmpe lidt hårdere for at holde snuden oven vande og se meningen med det hele”, fastslår Mikkel Høgsbro.

Også han oplever, at direktionen i UCC, efter indførelsen af professionshøjskolerne, er meget, meget langt væk.

“Både UCC’s direktion og min egen lokale ledelse lytter gerne, og jeg synes, at intentionen

“Der er i høj grad tale om en kvalitetsøvelse”

Ny minister, nyt ministerium. Intet er som i gamle dage for professionshøjskolerne efter folketingsvalget. Men hvad kommer den nye struktur til at betyde for uddannelserne og for medarbejderne? DM Professionshøjskoler har mailet med den nye uddannelsesminister, Morten Østergaard (R).

DM Professionshøjskoler: Du har fået såvel universiteterne som professionshøjskolerne under dit ressortområde. Hvordan vil den strukturforandring påvirke professionshøjskolerne?

Morten Østergaard: Vi har samlet alle videregående uddannelser for at skabe sammenhæng i uddannelsessystemet. Det betyder ikke, at alle uddannelser skal akademiseres og ensrettes. Der skal være plads til mangfoldighed. Vi har brug for alle typer af uddannelser. Ellers vil vi ikke kunne leve op til fremtidens krav, og vi vil heller ikke kunne nå målsætningen om, at 60 pct. af en ungdomsårgang får en videregående uddannelse.

Den nye organisering af uddannelserne er simpelthen for at skabe et sammenhængende uddannelsessystem både på langs og tværs, så f.eks. mobiliteten mellem uddannelserne bliver lettere for studerende. De studerende skal have større mulighed for at sammensætte deres uddannelser på tværs. Ligesom der skal være større mulighed for studieskift og for at bygge oven på eksisterende uddannelser.

DM P: Hvilke opgaver er de væsentligste at tage fat på for dig som politisk ansvarlig i forhold til professionshøjskolerne?

MØ: Generelt er min tilgang til professionshøjskolerne den samme som til andre uddannelser. Samlet set skal alle de videregående

uddannelser bidrage til, at flere unge mennesker kommer kvalificeret og hurtigere igennem uddannelsessystemet, så de kan træde ind på arbejdsmarkedet lidt før. Der er i høj grad tale om en kvalitetsøvelse.

Konkret er det dog vigtigt for mig at få løftet kvaliteten på professionshøjskolerne og få styrket samspillet med universiteterne, så uddannelserne kan blive mere vidensbaserede.

DM P: I dine første interview som minister har du talt meget om, at universiteterne kan forvente mindre kontrol og større frihed. Kommer det også til at gælde for landets syv professionshøjskoler?

MØ: Ja. Når vi taler større sammenhæng, er det oplagt at se på, hvorledes vi i højere grad kan skabe mere ens rammevilkår. Alt sammen naturligvis med respekt for institutionernes mangfoldighed.

Udgangspunktet må være, at der fastsættes klare mål, som vi ansvarliggør hinanden på. Alt skal ikke gøres ens. Udfordringen bliver bl.a., hvordan vi sikrer større spillerum, uden at tøjlerne slippes helt, og vi blot krydser fingre. Men netop her tror jeg, det bliver interessant at kigge på tværs og lade os inspirere af det bedste af det bedste.

DM P: Især sundheds-, lærer- og pædagoguddannelserne har længe ytret ønske om at

styrke den videns- og forskningsbaserede uddannelse. Støtter du at gøre bevillingerne til professionshøjskolernes vidensopbygning permanente?

MØ: Alle videregående uddannelser er blevet samlet i samme ministerium, for at vi skal tænke nyt. Mit udgangspunkt er, at alle videregående uddannelser skal baseres på viden. Jeg håber, vi kan udvikle og forstærke den vidensbasering, som er igangsat på professionshøjskolerne de seneste år. Naturligvis i samarbejde med universiteterne, som det allerede sker flere steder.

DM P: Fra start har professionshøjskolerne været underfinansierede. Oveni har den tidligere regering overladt prioriteringen til grønt-høsteren. Har du en anden stil?

MØ: Vi vil ændre bevillings- og styringssystemerne for de videregående uddannelser, så det giver større frihed og mindre detailstyring. Det er et af punkterne i regeringsgrundlaget. Ideen bag er at skabe de bedste uddannelser, den bedste forskning og et værdifuldt samspil med det omgivende samfund.

Den store konkrete udfordring ligger, når globaliseringspuljen udløber i 2013. Jeg håber, vi kan finde flertal i Folketinget for de reformer, der skal gøre det muligt at fortsætte løftet af de videregående uddannelser generelt. <<

“Jeg håber vi kan udvikle og forstærke den vidensbasering, som er igangsat på professionshøjskolerne de seneste år”.

A profile photograph of Morten Østergaard, a man with dark, wavy hair, looking towards the left. He is wearing a dark suit jacket over a red and white striped shirt. The background is a plain, light-colored wall.

“Vi vil ændre bevil-
lings- og styrings-
systemerne for de
videregående uddan-
nelser, så det giver
større frihed og min-
dre detailstyring”.

BLÅ BOG

Navn: Morten Østergaard

Alder: 35 år

2011: Minister for forskning, innovation og videregående uddannelser

2006: Kandidat i statskundskab fra Aarhus Universitet

2001-05: Markedschef i Dafolo A/S

2007-2011: Næstformand for Radikale Venstres folketingsgruppe

2007: Folketingsmedlem for Radikale Venstre i Østjyllands Storkreds

2005: Valgt til Folketinget for Radikale Venstre i Århus Amtskreds

Hårdknuder og gennembrud

Uro på Metropol, hvor medarbejderne har sagt nej til rektors forslag til lokal arbejdstidsaftale.

Forhandlingerne om rammeaftaler

for de lokale arbejdstidsaftaler har været både uforholdsmæssigt langtrukne og enkelte steder også mere end almindeligt hårde.

Til trods for et ønske om at nå til enighed inden sommerferien er der indtil videre kun indgået rammeaftaler for UCC, UC Lillebælt og UC Sjælland. På VIA, UC Syddanmark og UC Nordjylland er der i skrivende stund fortsat møder mellem medarbejderrepræsentanterne og ledelsen og meget forsigtige meldinger om, hvorvidt forhandlingerne munder ud i et resultat.

Selv om forløbet, også i UCC, har været turbulent, er Boris Eidemak, tillidsrepræsentant og med i forhandlergruppen, afklaret med, at medarbejderne har været nødt til at acceptere enkelte forringelser som følge af besparelser. Besparelserne, der bla. går ud over forberedelsesfaktoren for vejledning, rækker frem til 2013.

“Vi er nået frem til den mindst slemme måde at spare penge på. Med en toårig rammeaftale ser jeg frem til, at der bliver ro på området”, konstaterer Boris Eidemak.

Den anden del af aftalen handler om, at Pædagoguddannelsen Nordsjælland skal lave en række pilotprojekter, hvor man prøver at organisere og styre arbejdstiden på andre måder end i dag.

“På den måde vil vi have et godt erfaringsgrundlag at inddrage i forhandlingerne i 2013. Vores frygt er, at det vil føre til et endnu større arbejdspress end det, vi oplever i dag. Ledelsen ønsker, at vi laver mere udvikling og forskning, men hvis der ikke kommer ekstra midler, så er der kun et sted at tage dem, nemlig fra vores forberedelsestid”, forklarer Boris Eidemak.

Han har fra ledelsen oplevet en reel samarbejdsvilje.

“Når vi alligevel er gået med til en forringelse, skyldes det, at der har været en stor åbenhed omkring økonomien i forhandlingerne og en gensidig respekt for, at vi skulle finde den mest nådige model for at få enderne til at mødes”, forklarer tillidsrepræsentanten.

Anderledes hårdt står medarbejdere og ledelse over for hinanden på Professionshøjskolen Metropol. Her blev rektors udkast til en aftale forkastet med et rungende nej, for-

handlingerne blev derfor afbrudt, og det er p.t. uafklaret, hvordan ledelsen vil udmønte rammeaftalen. Tillidsrepræsentant Jimmy Harder er dybt frustreret over forløbet.

“Lige nu er underviserne meget vrede og uforstående over for ledelsens blanke afvisning af de input, vi er kommet med. Det er et markant vendepunkt her på vores uddannelsessted, at medarbejdernes viden, erfaringer og holdning til arbejdstilrettelæggelse bliver afvist på en arrogant facon. Det giver store skår i arbejdsglæden blandt mine kolleger og gør os alle temmelig nervøse for, hvad fremtiden vil bringe”, forklarer Jimmy Harder.

Hans Beksgaard, der er DM-formand for underviserne på professionshøjskolerne, er meget ærgerlig over, at tillidsrepræsentanternes store anstrengelser undervejs i forhandlingerne kun sporadisk er kronet med held.

“Hvis det ikke lykkes at etablere et godt og tillidsfuldt samarbejde omkring arbejdstilrettelæggelse, kan det også få negative konsekvenser for adjunktens og lektorens professionelle ansvar for de arbejdsopgaver, de varetager i uddannelse og udvikling”, advarer Hans Beksgaard. <<

Tillidsrepræsentant-
seminaret

Forløbet omkring de lokale arbejdstidsforhandlinger bliver et af omdrejningspunkterne for tillidsrepræsentant-seminaret under DM Professionshøjskoler, som afholdes 3.-4. november

“Det er vigtigt, at de forskellige uddannelser under professionshøjskolerne bliver repræsenteret så bredt som muligt i den kommende bestyrelse”, siger landsklubbens formand Hans Beksgaard.

BESTYRELSESVALG PÅ TRAPPERNE

DM Professionshøjskoler søger nye kræfter til det fagpolitiske arbejde på vegne af de knap 2.000 DM-medlemmer, som i dag arbejder på landets syv professionshøjskoler.

14. december kl. 10 er sidste frist for at stemme både nye og erfarne kræfter ind i landsklubbestyrelsen, 11 personer ialt. Sidste frist for at indsende kandidatlistor og valgudtalelser er 9. november, og i starten af 2012 forventer klubben at kunne offentliggøre valgresultatet.

Landsklubbestyrelsens siddende formand, Hans Beksgaard, har to ønsker til det kommende valg:

“Dels er det vigtigt, at så mange som muligt støtter det politiske arbejde ved at afgive deres stemme. Og dels er det vigtigt, at de forskellige uddannelser under professionshøj-

skolerne bliver repræsenteret så bredt som muligt i den kommende bestyrelse”, siger Hans Beksgaard.

“Traditionelt har et flertal af sæderne i landsklubbens bestyrelse været besat af folk fra lærer- og pædagoguddannelserne samt folk fra efter- og videreuddannelsen. Det vil kvalificere bestyrelsesarbejdet yderligere, at andre uddannelser også bliver repræsenteret i DM’s politiske organ”, fortsætter Beksgaard.

Formanden vil ikke løfte sløret for, præcist hvilke indsatsområder en ny bestyrelse vil få særligt fokus på. Det sker først, når hans liste offentliggøres sammen med de øvrige lister.

Dog er erfaringerne med den seneste tids vanskelige lokalaftaleforhandlinger en indikator på, at landsklubbestyrelsen går en travl periode i møde, forudser formanden.

“Vi har ikke tidligere oplevet, at medarbejdere og ledelser på professionsbacheloruddannelserne har stået så stejlt over for hinanden i forhandlinger om arbejdsvilkår og undervisning. Udsigten til, at økonomien strammer yderligere til rundt omkring, giver mig også grund til at tro, at såvel tillidsrepræsentanterne som det politiske niveau i DM Professionshøjskoler skal indstille sig på, at tonen bliver skærpet, og kampen for indflydelse og rimelige forhold i det daglige arbejde tager til”, vurderer Hans Beksgaard.

De DM-medlemmer, der kan stemme til bestyrelsesvalget, vil i slutningen af november modtage en valgplacat med listernes politiske udmeldinger samt en stemmeseddel. *psi*

I serien DET' MIT JOB tegner vi et portræt af et DM-medlem, der har et job – eller måske lige har fået et – som han/hun gerne vil fortælle om. Hvad er et godt job? Og hvorfor? Hvilke planer har man med sin karriere? Hvilke muligheder er der for faglig og personlig udvikling? Hvad vejer tungest i valg af job og karriere?

Måske kan det inspirere andre til at gå nye veje, hvad angår job og karriere, og til at reflektere over uprøvede muligheder.

Send en mail til magisterbladet@dm.dk med en kort omtale af dig selv, din uddannelse og dit job.

ELISABETH GRAM CHRISTENSEN, 32 ÅR

Konservator hos Danish Art Transport by DHL

“Da jeg var i praktik på konservatorstudiet, stod jeg en dag på Louisiana og kiggede på et enormt Warhol-maleri, der skulle flyttes op ad en smal, smal trappe”.

Hvad laver man som konservator i DHL?

Jeg er den eneste konservator her, og jeg er med til at starte en ny afdeling for kunsttransport op hos DHL, som har opkøbt et kunsttransportfirma. Så det er en blanding af at starte noget nyt og udbygge noget eksisterende. Vi tilbyder transport af kunstgenstande for fx museer og gallerier, hvor der er krav til klima, pakning, koordinering og sikkerhed. Vi tager os af hele processen – fra værket løftes ned fra væg eller hylde, og til det er fremme. Netop det at være med i opstarten af en ny afdeling tiltalte mig. Samtidig deltager jeg i det europæiske standardiseringsarbejde gennem arbejdsgruppen "Transportation and Packing methods", hvor vi udarbejder internationale standarder for kunsttransport. Her har jeg i høj grad brug for min uddannelse, men også for min erfaring med håndtering af kunst og planlægning af transporter, der gør, at jeg kan forstå de høje krav og ved, hvad der er realistisk.

Kan du beskrive arbejdet med at få et stykke kunst godt af sted?

Jeg starter med at besigtige genstanden, så jeg kan vurdere, hvordan den skal pakkes – det, man kalder præventiv konservering. Jeg ser på, hvor skrøbelig den er, og hvilke krav der er til temperaturer, luftfugtighed og håndtering. Vi har klimabiler, der kan holde en konstant temperatur og luftfugtighed. Men hvis genstanden skal med fly, er der andre udfordringer, for så er der en periode uden klimastyring, og genstanden bliver håndteret af lufthavns personale, hvilket stiller andre krav til emballage. Der er også en del papirarbejde, fx toldbehandling, at afgive tilbud på en transport og sagsbehandling i det hele taget. Design af transportkasser er en af de mest interessante sider ved jobbet, da hver transportkasse konstrueres og indrettes specielt til kunstværket. Jeg er derfor også nødt til at følge med i udviklingen inden for emballage og materialer til transport. Desuden tester jeg, om materialerne og forskellige transportkasser er sikre og stabile.

Hvordan fik du idéen om at arbejde med kunsttransport?

Under min uddannelse fik jeg interesse for den præventive side af konserveringsfaget – altså ikke hvad man gør, når skaden er sket, men hvad man gør for at undgå en skade. Da jeg var i praktik på konservatorstudiet, stod jeg en dag på Louisiana og kiggede på et enormt

Warhol-maleri, der skulle flyttes op ad en smal, smal trappe. Som konservator vil man egentlig helst have, at genstanden bliver på væggen, i montren, i magasinet, eller hvor den hører hjemme, men udlånsvirksomheden er steget enormt blandt museerne, og det er der selvfølgelig meget godt at sige om. Der er flere og flere særudstillinger, og det betyder mere og mere kunst, der skal flyttes rundt i verden. Det skal ske forsvarligt med mindst mulig risiko for genstanden.

Hvilke kunstværker er mest udfordrende at transportere?

Det er store skulpturer og malerier, hvor det kræver særlig opfindsomhed at finde den rigtige løsning. Nogle værker er for store til fly, og skal de uden for Europa, må de sejles. Det giver så igen nogle helt andre udfordringer, men sker sjældent. En af de transporter, jeg husker bedst, var, da Statens Museum for Kunst skulle have flyttet det fantastiske værk "Tempelskatten" af Jacob Jordaens, som efter restaurering skulle transporteres fra København til Bruxelles, og da værket uden ramme er 280 cm højt, 467 cm langt og tungt, skulle der konstrueres en stærk transportkasse. Transportkassen ville blive stor og tung, men skulle kunne læsses i en klimabil med en indvendig højde på lidt over 3 meter. Samtidig skulle transportkassen beskytte maleriet mod stød og klimaændringer, så det gjorde designet af transportkassen ekstra udfordrende. Kassen blev indrettet med isolerende og støddabsorberende skum og kom til at veje 456 kg, og det krævede 8 mand at pakke maleriet og få det ind i kassen. Det var en særlig opgave, som også var sjov og med et tilfredsstillende resultat.

Er dit arbejde et typisk konservatorjob?

Nej, ikke i Danmark. Det er atypisk, at det er i det private, og at det ikke er en projektansættelse. De fleste konservatoruddannede får job på museer og på private værksteder, så der er ikke så mange at sparre med om udfordringerne i den private sektor. Men jeg har et par gode kolleger på danske museer, som har mange års erfaring med transport af kunst, og vi taler sammen om forskellige opgaver. Som nyuddannet havde jeg en idé om at sidde på et sødt lille museum og rensse malerier, men så fik jeg øjnene op for denne verden og er glad for, at jeg valgte at specialisere mig i kunsttransport. <<

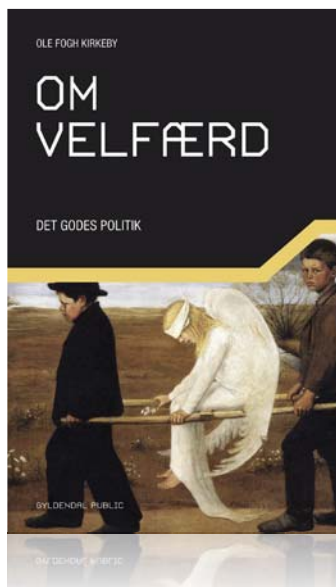
KARRIERE:

2003:	Internship på National Gallery of Art, Washington DC, Conservation & Exhibition Department
2004:	Malerikonservator på Grønlands Nationalmuseum, Nuuk
2005:	Malerikonservator på Amagermuseet og Dragør Museum
2006:	Konservator og logistikkoordinator hos Møbeltransport Danmark, Kunstafdelingen
2011:	Konservator og udviklingskonsulent hos Danish Art Transport by DHL Global Forwarding

UDDANNELSE:

2004:	Cand.scient. cons. – kandidat i restaurerings- og konserveringsvidenskab med speciale i mikroklimarammer til udstilling og transport af malerier
-------	--

“Det handler om, hvordan vi kan skabe samfund, der er formet efter det gode, således at det værdikompleks, dette indebærer, bliver grundlaget for samfundets udformning, uden at hensynet til det enkelte menneskes personlige gode og samfundets sammenhængskraft tilsidesættes”.

Om velfærd – Det godes politik

Ole Fogh Kirkeby

Gyldendal Business, 2011, 150 sider, 250 kr.

Velfærd skabes gennem det enkelte menneskes vilje til godhed. Derfor må enhver analyse af velfærd handle om det enkelte menneskes evne og vilje til at virkeliggøre det godes værdi. Vi står ved en skillevej i historien. I den ene retning fører det at have nok i sig selv. I den anden retning fører det at føle omsorg for den anden. Man kan ikke vælge begge dele. Uden generøsitet får vi et frygteligt samfund og en elendig verden.

ARBEJDSMARKED

Slået hjem – En fortælling om at blive fyret og finde job igen

Henrik Enegaard Skaanderup
Gyldendal Business, 2011,
279 sider, 275 kr.

At blive fyret ligner ikke alle andre kriser, man kommer ud for i sit liv. Som tiden går, stiger ens bekymringer, frustration og mismod. Tiden læger ikke alle sår! Her er den ærlige fortælling om at blive fyret – og om at finde et nyt job. Det skete for Henrik Enegaard Skaanderup, der i bogen fortæller om, hvordan han mistede sit job som administrerende direktør for Kuben.

UDDANNELSE

Studiehåndbogen

Peter Stray Jørgensen og Lotte Rieniecker
Samfundslitteratur, 2011,
320 sider, 270 kr.

Studiehåndbogen giver gode råd og vejledning til, hvordan du bedst kommer ind i studierne, studerer godt og effektivt, og til, hvordan du klarer de eventuelle problemer, der kan opstå i forhold til studiet og dets arbejdsprocesser. I bogen får du svar på alle dine spørgsmål om læsegrupper, at deltage i undervisningen, informationssøgning, opgaveskrivning, studieteknik, mundtlige oplæg, akademisk argumentation, gruppearbejde,

skrive- og læseblokeringer, eksamen, økonomi, karriereplanlægning, studiejob og meget, meget mere.

LITTERATUR

Besat kultur (Passage 65)

Mads Anders Baggesgaard,
Stefan Iversen, Linda Maria
Koldau og Niels Wium Olesen
(red.)

Aarhus Universitetsforlag,
131 sider, 2011, 120 kr.

“Passage 65” sætter fokus på kulturlivet under besættelsen 1940-45 af Danmark samt på besættelsens og krigens rolle i efterkrigstidens kulturliv. Med store dele af Europa helt eller delvist besat af Tyskland forandredes ikke blot økonomiske og personlige, men også kulturelle forhold radikalt. Hvilke kulturelle aftryk satte denne besættelsestid? Og hvordan reflekteres, arves og erindres besættelsen i eftertidens kunst og kultur?

PÆDAGOGIK

Læringens perspektiv. Udfordringer til ledelse og undervisning. Festschrift til Mads Hermansen

Birgit Ryberg (red.)
Akademiske Forlag, 2011,
224 sider, 199 kr.

Bogen sætter fokus på forandringsprocesser i profession og uddannelse. På baggrund af forsknings- og udviklingserfaringer diskuterer bogens

forfattere de udfordringer, som undervisere, ledere og konsulenter står med, når de lægger til rette for læring og forandring i organisationen. Festskriftet perspektiverer dermed en række temaer, som professor Mads Hermansen har slået an i sit forfatterskab.

ARKÆOLOGI

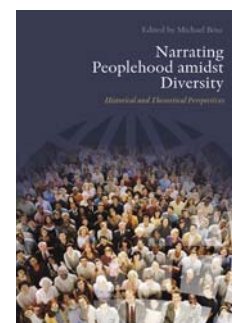
Ressourcer og Kulturkontakter. Arkæologi rundt om Skagerrak og Kattegat – Kulturhistoriske skrifter fra Nordsjælland 1

Liv Appel og Kjartan Langsted (red.)
Gilleleje Museum, 2011,
168 sider, 180 kr. Kan bestilles på
museum@hbkc.dk

Lige siden stenalderen har udveksling af fødevarer, råmaterialer og genstande over Kattegat og Skagerrak bragt kystsamfundene i kontakt med hinanden. Gennem en række artikler giver norske, svenske og danske arkæologer eksempler på forskellige typer kontakter, der har påvirket kystbefolkningen helt frem

til vor tid. I bogen finder man desuden en status over den nuværende viden om udviklingen fra sæson- til helårsfiskeri på Øresundskystens fiskerlejer.

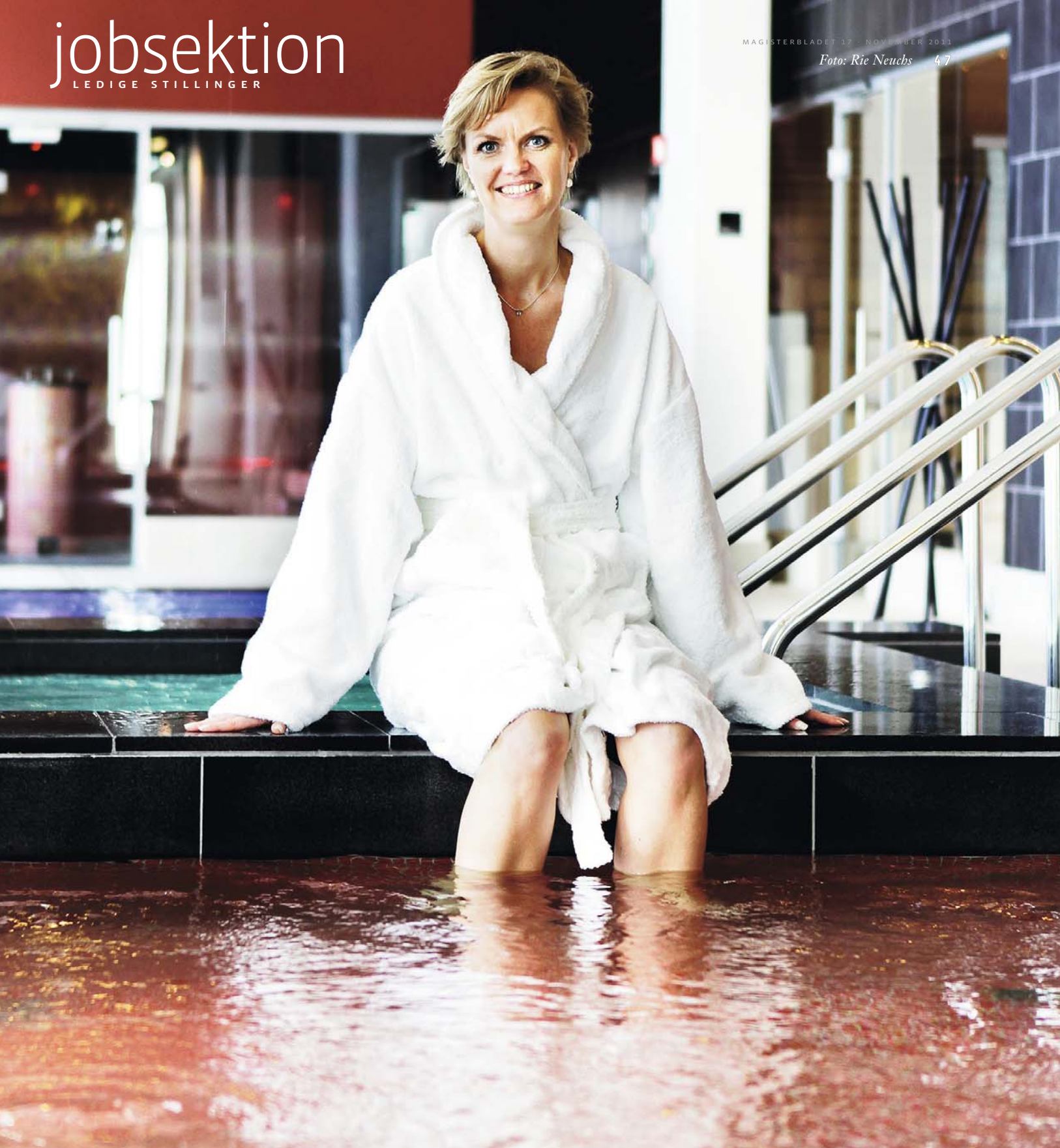
HISTORIE

Narrating Peoplehood amidst Diversity. Historical and Theoretical Perspectives

Michael Böss (red.)
Aarhus Universitetsforlag, 2011,
364 sider, 300 kr.

Vi fortæller historier om os selv, for at andre skal forstå, hvem vi er. Også folk har fortællinger om sig selv. I dag forskes der inden for flere discipliner i, hvad “fortællinger om folket” betyder for et samfunds institutioner, værdier og selvforståelse. Men kan man overhovedet bruge ordet folk i dag? Og kan kulturelt mangfoldige samfund have fælles fortællinger?

NYT JOB? DM er din rådgiver, når du skal forhandle løn i dit næste job

En lønforhandling er ikke bare en lønforhandling. DM har udarbejdet praktiske tjeklister og fagrelevante lønstatistikker, der ruster dig til lønforhandlingen, uanset om du skal arbejde i det private og selv forhandle løn eller i det offentlige, hvor det typisk er tillidsrepræsentanten, der forhandler for dig.

Og husk: Sig aldrig dit gamle job op, før du har en kontrakt på dit nye. Læs mere på www.dm.dk/loen.

DM-MEDLEMSMØDER

STYRK DIT NETVÆRK – HOLBÆK, AALBORG OG BORNHOLM

Ved du, hvilke DM'ere der bor i dit område? Er du nysgerrig efter at høre om deres jobferinger og faglige viden?

Kom til netværksmøder i DM's regionale netværk, hvor du får mulighed for at dele erfaringer og udfordringer med andre DM'ere. Aftenen indledes med et oplæg om motivation og energi i arbejdslivet. DM's konsulenter faciliterer møderne, og der serveres middag undervejs.

Tid og sted:

8. november 2011 kl. 17-21, DM-netværk Sjælland, Holbæk
10. november 2011 kl. 17-21, DM-netværk Nordjylland, Aalborg
16. november 2011 kl. 17-21, DM-netværk Bornholm, Rønne

KREATIVITET SOM UDVIKLINGSMETODE

Kreativitet er evnen til nytænkning og en proces, der udvikler mennesker, samfund og teknologi. Derfor er det essentielt, at organisationer dyrker en kreativ kultur, som styrker evnen til innovation og effektivitet. Hvordan skaber man så den kultur? Og hvilke metoder skal du bruge for at blive løftet ud af vanetænkning og gængse arbejdsgange – kom og få svaret på denne workshop.

På workshoppen arbejder vi med et hav af kreative værktøjer, ben-spænd og vanebrud, som stimulerer, styrker og skaber nye ideer. Du får nogle konkrete redskaber til at arbejde kreativt med dine arbejdsopgaver. Og du indgår i en kreativ proces, hvor du i fællesskab med de andre deltagere skal udvikle idéer til, hvordan DM'ere kan skabe vækst og udvikling på Sydfyn.

Workshoppen ledes af kommunikationsrådgiver Vibeke Valter Wulff fra Skaberkraft.dk. Med humor og positiv energi serverer hun et involverende oplæg og en tempofyldt workshop. Glem alt om, hvad du plejer – lær at være kreativ og se på vante ting med nye øjne.

Tid og sted: 10. november 2011, Svendborg kl. 14-19

SMALLTALK SOM NETVÆRKSREDSKAB

Kan du smalltalke om andet end vejret? Har du styr på din elevator-tale, og hvad du udstråler? Ved du, hvor mange børn din tandlæge har? Hvem skal du mingle med til en reception? Er du synlig og tilgængelig i sociale medier, og hvordan står det til i den virkelige verden?

Få svar på, hvor stor betydning smalltalk kan have for dit netværk, og hvordan det kan udvide og styrke dit netværk med nye og måske anderledes relationer. Lær kunsten at kunne smalltalke med kommunikationsrådgiver Vibeke Valter Wulff fra Skaberkraft.dk, der med masser af humor og positiv energi serverer et involverende oplæg til workshop i fagcellen Trekantsnetværket.

Tid og sted: 15. november 2011 kl. 17-20 i Kolding

JOBSØGNING – NÅR DU ER I JOB

I DM Karriere kender vi de højtuddannedes jobmarked, og vi vender dagligt karriereovervejelser og jobsøgning med medlemmerne. Den viden stiller vi nu til rådighed i et worklab, hvor fokus netop er på at søge nyt job.

I løbet af aftenen kommer vi rundt om følgende:

- Feedback på medbragt cv – samt oprettelse i cv-databaser
- Hot og not på det aktuelle jobmarked og i de virtuelle netværk
- Ansøgningen: Via jobopslag, uopfordret, telefonisk eller via netværk?

For at deltage skal du være i job og være interesseret i at sparre med andre om dine karriereovervejelser og dit cv.

Tid og sted: 16. november 2011 kl. 17-21 i Kolding

DE KREATIVE MELLEMRUM

Vi lever i en tid med konstante omlægninger og nye strukturer, der stiller større og større krav til den enkelte medarbejder om nytænkning. Derfor bliver kreativitet og evnen til bevægelse en endnu vigtigere egenskab at besidde.

Men hvordan kan krise og modgang skabe kreativitet? Hvordan kan en kunstners faglighed bruges i en akademisk verden? Hvordan får vi en bevidsthed omkring kreativiteten, når vi står over for at skulle skabe en ny struktur? Og hvorfor er troen på glæden, begejstringen, lidenskab og modet til at forfølge passionen så vigtig?

Marie Elisabeth Mortensen, sætter fokus på "De kreative mellemrum", som er grundlæggende for al nytænkning. I den forbindelse er det lige meget, om det handler om et produkt, der skal udvikles, eller en personale-, kunde- eller brugergruppe. Essensen er den samme. Marie Elisabeth Mortensen er kunstner og har arbejdet med mosaik og billedkunst i 35 år. Hun har undervist på Skolen for Kunst & Design i Aarhus, og med udgangspunkt i den erfaringsdannelse, hun har fra kunstens – og i særdeleshed mosaikkens – verden, vil deltagerne blive taget med ind i et anderledes tankeunivers.

Tid og sted:

10. november 2011 kl. 17-20, København
17. november 2011 kl. 17-20, Aarhus

Tilmelding på www.dm.dk/dmkalender. Tildeling sker efter "først til mølle-princippet".

SORTERET MAGASINPOST ID-nr. 41032: Al henvendelse; DM, magisterbladet@dm.dk, Tlf: 38 15 66 00

**Copenhagen
Business School**
HANDELSHØJSKOLEN

MASTER OF PUBLIC ADMINISTRATION

**Vil du være en af
fremtidens ledere?
– tag en MPA!**

TILMELD DIG MED
DIN MOBIL ELLER PÅ
WWW.CBS.DK/MPA

MPA-uddannelsen er dokumenteret karrierefremmende og tilbyder dig et stærkt netværk.

**Kom og bliv klogere –
onsdag 16. nov. kl. 16.30**

Dalgas Have 15, 2000 Frederiksberg

MPA MASTER OF PUBLIC ADMINISTRATION